

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (953) GEGUZĖS - MAY 2

• 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA •

TEL. 368-6813

Ką rinksimė?

Kanada rengiasi rinkti naują parlamentą, o jos gyventojai lietuviai — savo tarybą. Taigi, vyksta rinkiminis sąjūdis — vienas plačių, visų piliečių mastu, kitas — viso krašto mastu, bet liečia tik mažytę gyventojų dalį — lietuvius. Palyginimas, žinoma, labai neproporcingas, bet panašus savo idėja. Lietuviai, kad ir negausūs skaičiumi, nori turėti demokratine savo atstovybę, kurią esame įpratę vadinti krašto taryba. Tai visos Kanados lietuvių seimas, kuris vienaip ar kitaip tvarko bei sprendžia bendruosius jų reikalus. Krašto tarybos buvimas rodo, kad Kanados lietuviai nėra palaida grupė, bet organizuota, sąmoninga plačios visuomenės dalis. Kalbėdami svetimtaučiams galime pasididžiuoti faktu, kad mokame ir sugebame veikti organizuotai. Be to, krašto tarybos buvimas liudija ir tai, kad sugebame apsiginti ir sutilpti po vienu stogu. Išeivijos gyvenime tai nėra lengvas uždavinys. Mūsų sąlygose daug lengviau skaldytis ir pėstis nei apsiginti. Dėlto Kanados lietuviai gali džiaugtis, kad Bendruomenė apjungia visus, o krašto taryboms sutelpa įvairių pažiūrų, religijų ir politinių nusistatymų žmonės. Ir juo daugiau, kad tie žmonės, kaip rodo patirtis, sugeba bendrai dirbti lietuviškai darbą.

Antroji Kanados lietuvių palaima yra ta, kad į krašto tarybą renkami ne partijų ar grupių atstovai, bet asmenys. Tiesa, daugelis balsuodami atsižvelgia į to ar kito asmens politinį atspalvį ir pagal tai pasirenka, tačiau kiekvienas žino, kad renkamas kandidatuoją tarybon tikrai kaip privatus asmuo ir nėra įsipareigojęs kokiam nors politinei grupei. Tokio požiūrio buvimas niekam nekenkia, nors, kaip patirtis rodo, balsavimuose vyrauja nepolitinis nusiteikimas. Balsuotojas pirmoje eilėje žiūri, ar renkamas yra tinkamas bendram lietuviškam darbui. Partinės politikos interesai jau senokai išnyko ir liko viena politika, t.y. bendroji lietuviškų reikalų politika, jeigu iš viso dera čia tą žodį minėti. Dėlto lietuviškojo gyvenimo atmosfera Kanadoje gerokai prablaivė ir visi pamatė, kad vienintelė dar prasminga kova yra kova už lietuviybės likimą Kanadoje. Tikrai sujungtomis pastangomis dar galime atlaikyti aplinkos spaudimą. Tiesa, Kanadoje nekalbama apie "tirpinimo katilą", jo vietoje iškeliama įvairiaspalvė mozaika, tačiau galime iškristi ir iš mozaikos, jeigu nustosime lietuviško žėrėjimo.

Kad lietuviškasis žėrėjimas neišblėstų, turime jau dabar gyviau pajudėti. Vienas toks pajudėjimo žingsnis yra aktyvus dalyvavimas krašto tarybos rinkimuose. Imant paskirai, rodos, tai nėra reikšminga, tačiau visumos mastu tai neabejotinai svarbus žingsnis lietuviškame gyvenime. Prileiskime pvz. atvejį — niekas neina balsuoti. Kas atsitiktų? Krašto taryba nebūtų išrinkta, reiktų įsikišti kitų būdų, vegetuoti ir pagaliau likviduoti organizuotą lietuvių gyvenimą. Taigi, pasyvumo vaisiai būtų pražūtingi. Dar nėra buvę atvejų, kad tautiečiai nedalyvautų savo atstovybės rinkimuose. Ir ši kartą jie neabejotinai dalyvaus, bet svarbu taip pat, kad tas dalyvavimas būtų gausus. Juk lietuviškieji reikalai yra visų mūsų reikalai, tad kodėl juos palikti tikti kairiuriams? Jeigu žmonės ryžtasi eiti į tarybą dirbti lietuviškojo darbo, visi turėtų juos pagerbti bent gausiu balsavimu, kuris rodo ne tik dėsni lietuviškiems reikalams, bet ir pasitikėjimą kandidatais. Juk daug smagiai yra dirbti tokiame atstovui, kuris jaučia tvirtą atramą visuomenėje. Ypač reiktų gausiau balsuoti už Vakarų Kanados lietuvių kandidatus, kad per juos susidarytų glaudesnis ryšis su visa Bendruomene. Tad gegužės 12-tą dieną tebūnie visų Kanados lietuvių parlamentinio sujungimo diena.

KANADOS IVYKIAI

RUOŠIASI PARLAMENTO RINKIMAMS

Premjeras P. E. Trudeau pirmame federacinio parlamento posėdyje po Velykų atostogų paskelbė naujus rinkimus birželio 25 d. Tai nebuvo netikėtas įvykis, nes P. Trudeau premjero pareigas perėmė balandžio 20 d., užuot laukęs iš anksto sutartos balandžio 22 d., kuri premjerui L. B. Pearsonui būtų leidusi užbaigti lygiai penkerius metus valdžios priešakyje. Kanados įstatymai reikalauja 58-nių dienų tarpo nuo rinkimų paskelbimo iki jų įvykdymo. Premjero pareigų perėmimas balandžio 20 d. P. E. Trudeau sudarė galimybę rinkimus skelbti birželio 17 d., bet jis abejojo, išgirdęs protesto balsus didžiųjų laikraščių vedamuosiuose. Jam buvo daromas priekaištas, kad skubus rinkimų paskelbimas būtų aiškus oportunizmas, noras pasinaudoti liberalų vado rinkimuose įgyta reklama. Politinių įvykių stebėtojai patarė palaukti rudens, paskelbti naują liberalų partijos programą, kad rinkėjai ja galėtų patvirtinti ar atmesti. Galutinį sprendimą premjeras P. E. Trudeau, matyt, paskatino padaryti Gallup instituto paskelbti duomenys, pagal kuriuos 52% apklaustų asmenų pasisakė už liberalus ir tik 35% — už konservatorius. Rudeniop šis santykis galėjo pasikeisti konservatorių naudai po sunkių kovų veiksmingesniam liberalų daugumos neturinčiame parlamente.

Didžiausia opozicija rinkimams pareiškė naujųjų demokratų vadas T. C. Douglas. Jo teigimu, federaciniam parlamentui turėjo būti leista atsišveikinti su L. B. Pearsonu, pasitraukiančiu iš politinio gyvenimo. Jis taip pat prikišo oportunizmą P. E. Trudeau, bet jo tikroji protesto priežastis, matyt, yra kita. Naujųjų demokratų eilėse juntama baimė, kad premjeras P. E. Trudeau liberalų partiją priešrinkiminiamė vajuje gali pasukti į kairę ir tuo padaryti nemažos žalos naujesiems demokratams. Konservatorių vadas R. Stanfieldas rinkimų nebijo, bet jis pranašauja, jog svarbiausias klausimas bus Kanados ekonominiai reikalai, kai tuo tarpu premjeras P. E. Trudeau pagrindinį dėmesį žada skirti naujai užsienio reikalų politikai, parlamento procedūros reformoms, federacines vyriausybės santykiams su provincijomis. Lig šiol premjeras P. E. Trudeau nėra paskelbęs savo politinių gairių.

Didžiausio smūgio rinkimuose gali susilaukti socialinio kredito ir kreditistų atstovai. Skilimas gerokai sumažino jų skaičių parlamente, ypač socialinio kredito. Abi pusės pradeda kalbėti apie vienybės atstatymą. Pirmasis šia tema prabilo kreditistų vadas Real Caouette, o jo mintis pakartojo ir socialinio kredito pirmininkas Herbert Bruch Britų Kolumbijoje. Senatorių eiles premjeras P. Trudeau papildė dviem naujais nariais. Senatan jis paskyrė buvusį užsienio reikalų ministrį Paul Martin ir Nova Scotia akadiet Edward J. Theriault. Jokios politinės reikšmės neturintį senatę, kurį daug kas vadina turtingu seneliu prieglaudžia šiuo metu yra 66 liberalai, 29 konservatoriai, 2 partijoms nepriklausūs atstovai ir vienas nepriklausomas liberalas. P. Martin ministerio teiseimis turėtų perimti senato vadovybę. Buves prekybos min. Robert Winters grįžo į Crown Life draudos ir Fordo automobilių

Vi. Stančikaitė

Pavasario vainikas

Aliejinė tapyba 1963

Kalinio skundas laisvojo spaudoj

Laišką iš sovietų koncentracinės stovyklos paskelbė Toronto dienraščio "The Telegram" bendradarbis Peter Worthington. Tai yra pagalbos šauksmas Volodimiro Horbovy, prieš 20 metų uždaryto Potemos stovykloje, centrinėje Rusijoje prie Volgos. Laiškas buvo skirtas kompartijos oficiozo "Pravda" redaktoriams, bet jie jo negalėjo paskelbti, nes būtų nusikaltę kompartijos linijai. Slaptai keliais šis laiškas buvo išvežtas į Vakarų ir pasiekė Toronto dienraščio redakciją. V. Horbovy yra advokatas, prieš II D. karą gyvenęs Lenkijai priklausiusiame Lvice, karo metais eįs teisėjo pareigas Krokuvėje, o pokaryje dirbęs Čekoslovakijos žemės ūkio ministerijoje. Lenkija jį norėjo teisti kaip ka-

ro nusikaltėlį, tačiau tardymo metu paaikėjo, kad V. Horbovy buvo aiškus nacių priešas, už antifasistinius isitikinimus kalintas nacių kalėjime. Teismo teko atsisakyti, bet kaltinamasis buvo perduotas jo pareikalavusiai Sovietų Sąjungai. Maskva, 1935 m. Varšuvoje įvykusiam teisme V. Horbovy gynė ukrainiečių išsilaisvinimo vadą Bandera, kurį MVD agentai nužudė 1957 m. Miunchene. Be jokio teismo V. Horbovy buvo uždarytas 25 metams koncentracinėje stovykloje. "Pravdos" redaktoriams jis primena Sovietų Sąjungos pasirašytą JT žmogaus teisių deklaraciją: "Atrodo, kad yra neleidžiama pažeisti negrų teisių, bet jas galima laužyti Sovietų Sąjungoje." Jis prašo redaktorių atkreipti dė-

mesį į faktą, jog į koncentracijos stovyklą yra patekęs be teismo, be teisėjų sprendimo, be galimybės įrodyti savo nekaltumą. Tai esąs aiškus pasityčiojimas iš sovietų teisingumo, nes įstatymai čia tesanti propagandinė išmonė, neturinti nieko bendro su gyvenimo realybe. Pareigūnai laužo įstatymus, o kalėjimuose kenčia nekalti žmonės. Pasak V. Horbovy, sovietų vyriausybė už nelegalius teismus puolė Ispaniją ir Portugaliją, nors pati seka jų pavaldžiu. Šiuo metu Teherane vyksta JT žmogaus teisių komiteto posėdžiai, kurių dalyviams turėtų būti įteiktas V. Horbovy laiškas. Tai galėtų padaryti Kanados vyriausybė, bet ji, tenka manyti, vengs įtampos su Sovietų Sąjunga. Visdėlio Horbovy laiškas neliks nepastebėtas.

KRAŠTO VALDYBOS PRANEŠIMAI

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos rinkimai jau čia pat — gegužės 12 dieną. Kandidatų sąrašas jau paskelbtas spaudoje, Vyr. Rinkimų Komisija spausdina ir šiomis dienomis išsiuntinė apylinkėms balsavimo korteles. Krašto valdyba jau išsiuntinėjo plakatus, raginančius nepamiršti balsavimo dienos. Dabar visas reikalas pereina į jūsų, mieli tautiečiai Kanadoje, rankas. Gausių dalyvavimų balsavime ne tik sustiprinsime dirbančiųjų pasiryžimą, bet pakelsime ir visos Bendruomenės vardą.

Yra susidariusi galimybė patalpinti i Kanados federacinį archyvą tautybių archyvinę medžiagą. Krašto valdyba yra nutarusi tuo pasinaudoti — pasiūsti apsaugai svarbesnę istorinę medžiagą, liečiančią lietuvių Kanadoje iki antrojo pasaulinio karo pradžios. Jeigu tokios medžiagos būtų apylinkių ar privačių tautiečių žinioje, prašome ją persiųsti krašto valdybos adresu.

Daug kas nori įsigyti šimtme-

čio leidinį anglų kalba "Lithuanians in Canada", tačiau nežino kur jį atskirose vietovėse galima gauti. Prašome apylinkių valdybas susitarti su kuo nors dėl leidinio platinto ir apie tai pranešti krašto valdybai. Leidinio kaina yra \$8; platintojai gauna komisa.

KLB krašto valdyba

"Slovaks in Canada" — tuo vardu ka tik išėjo iš spaudos dr. J. Kirschbaum parašyta knyga, turinti 468 psl. Ji savo turiniu panaši į leidinį "Lithuanians in Canada", yra gavusi šimtmečio komisijos paramą, bet nepateko į rinkinį "Canada Ethnica". Tai įvyko dėl nesupratimo tarp čekų ir slovākų. Kadangi čekų leidinys buvo priimtas kaip čekoslovakų darbas, negalėjo patekti atskiras slovākų leidinys. Čekų leidinį rašo p. Geller; dar nežinia kada išeis iš spaudos. Dr. J. Kirschbaum yra buvęs diplomatinėje tarnyboje ir profesūroje. Šiuo metu jis yra Kanados Etninės Spaudos Federacijos pirmininkas.

Pasaulio įvykiai

BUDAPESTE ĮVYKO KOMPARTIJŲ KONFERENCIJA, turėjusi nustatyti datą, paruošti planus ir darbotvarkę pasauliniam kompartijų suvažiavimui Maskvoje. Iš 88 kviestų kraštų net 49 nusiėkė atsiųsti savo delegacijų. Be komunistinės Kinijos ir Albanijos, konferencijoje nedalyvavo Rumunija, Jugoslavija, Kuba, S. Korėja ir S. Vietnamas, nors oficialiai šie kraštai yra laikomi sovietų draugais. Čekoslovakų delegacijos vadovas J. Lenart, kompartijos centrinio komiteto sekretorius, pareikalavo laisvų diskusijų visuose konferenciją liečiančiuose klausimuose. Šią jo kalbą nutylėjo Budapešto spauda, bet ją paskelbė Čekoslovakijos CTK žinių agentūra. Čekoslovakų kompartijos oficiozas "Rude Pravo" iš anksto įspėjo konferencijos dalyvius, kad jų delegacija pasitrauks iš konferencijos, jeigu

būtų bandoma kritikuoti dabartinius įvykius Čekoslovakijoje. Aplamai, pairusi komunistinio bloko vienybė nebuvo atstatyta. Jugoslavija jau dabar pareiškė nedalyvaušianti Maskvos konferencijoje, nes liko išjungti nekomunistiniai kraštai, kovoją prieš imperializmą. Jugoslavijos kompartijos laikraštis "Borba" paskelbė, kad būsimoj Maskvos konferencijoj nedalyvaus apie 20 kompartijų ir iš dabar valdančių 14 kompartijų nedalyvaus pusė jų.

Iš pareigų pasitraukė JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose A. Goldbergas, šį žingsnį motyvodamas asmeninėmis priežastimis. I jo vietą prez. L. B. Johnsonas paskyrė buvusį valstybės sekretoriaus pavaduotoją George W. Ball. Spėjama, kad A. Goldbergas aktyviai dalyvaus R. Kennedy rinkiminiamė vajuje ir galbūt bus kandidatas i viceprezidentus.

Keturias dienas Pakistane viešėjo Sovietų Sąjungos premjeras A. Kosyginas. Su Pakistano vyriausybės žinia vietinė spauda paskelbė, kad sovietai už \$900 milijonų yra pristatę modernių ginklų Indijai. Iš A. Kosyginio buvo reikalaujama karinės paramos Pakistanui ir politinio spaudimo Indijai Kašmire grąžinimo klausimu. Sovietų Sąjunga atsisakė teikti karinę paramą, bet pažadėjo ekonominę pagalbą ir netgi atominę elektros jėgainę Rytų Pakistane. Trumpam vizitui A. Kosyginas užsuko ir i Indiją. Spaudoje yra pasirodžiusių spėlojimų, kad Indija įrengia bazę sovietų povandeniniams laivams Višakapatnam uoste. Bengalijos ilankos pakrantėje.

Naujųjų nacių NPD partija Badeno-Wuerttembergo provinciniuose rinkimuose surinko 9,8% balsų ir pravedė i provincini 127 narių parlamentą 12 atstovų. Rinkimus laimėjo kancelerio K. G. Kiesingerio krikščionys demokratai su 44,2% balsų, antroje vietoje liko užsienio reikalų ministerio W. Brandto vadovaujami socialdemokratai su 29% balsų. Naujųjų nacių padidėjęs populiarumas sukretė vokiečių tautą ir jos politikus. Atrodo, čia daug įtakos turėjo V. Vokietijoje vykusių kairiųjų studentų demonstracijų Velykų savaitė. NPD vadas Adolfas von Thaddenas priešrinkiminiamė vajuje reikalavo specialiųjų teismų demonstrantams sutramdyti, visą kaltę suversdamas demokratines sistemas nepajėgumui. Iš esmės 12 atstovų 127 vietų provinciniame parlamente Stuttgarte nėra didelis laimėjimas, bet jis visdėlio liudija augantį naujųjų nacių populiarumą. Savo atstovus jie jau yra pravedę i provincinius parlamentus Bavarijoje, Hessene, Bremene, Badene-Wuerttemberge, Zemojoj Saksonijoje, Rhinelande-Palatinate ir Schleswig-Holsteine. Dėl mažo atstovų skaičiaus naujieji naciai šiuose parlamentuose neturi didesnės įtakos, bet jų sukeltas triukšmas pasiekia spaudos puslapius. Po rinkimų Adolfas von Thaddenas pareiškė, kad partijos sekantis žingsnis bus pranešti atstovus i federacinį parlamentą.

Nežinomi asmenys bandė nužudyti Alžerijos prezidentą Houari Boumedienne, grįžtantį automobiliu i namus po ministerio kabineto posėdžio. Automatinio šautuvo kulipkos sužeidė soferį, o prezidentui stiklo atblaiša prakrito lūpa. Ligoninėje i magnetofono juosta įrašytame pranešime prez. H. Boumedienne žadėjo tęsti savo dabartinę politiką, kurios dėka jis yra įsigijęs daug priešių. Šį pranešimą perdavė Alžerijos radijo stotys.

Kandidatūra i JAV prezidentus paskelbė dabartinis viceprez. Hubert Humphrey. Tai yra aiškus bandymas pastoti kelią Robertui Kennedui, kuris yra populiarius jaunimo tarpe, bet nemėgiamas daugelio politikų. H. Humphrey pareiškė negalis pažadėti, kad JAV kariuomenė bus atitaukta iš Vietnamo, nes tuo būdu būtų atidarytas kelias komunistų agresijai ir sukrėstas pastitėjimas JAV-ėmis.

P. Vietnamo pusėn perėjęs S. Vietnamo kariuomenės pulkininkas perdavė planus komunistų paruošto Saigono miesto puolimo. Ta proga Saigonas buvo sutraukta daugiau kariuomenės, bet puolimas neįvyko. Taikos fronte — nieko naujo. S. Vietnamas atmetė visas JAV pasiūlytas susitikimo vietas, laikydamasis savo pirmųkščio siūlyto derybas pradėti Kambodijoje arba Lenkijoje. Diplomatinė fronte S. Vietnamas vis garsiau ima reikalauti koalicinės vyriausybės P. Vietname. Taikos derybose turbūt svarbiausias klausimas bus komunistų įsileidimas i P. Vietnamo vyriausybę.

Zuvusio pirmojo kosmonauto Gagarino vardu sovietų kompartija pavadino Gžatsko miestą, kuris yra 250 mylių i vakarus nuo Maskvos. Šio miesto apylinkėse yra J. Gagarino gimtinė. Sovietų Sąjunga, JAV ir Britanija pasirašė tarptautinę sutartį, įsipareigojamos teikti pagalbą nelaimėms ištiktiems sovietų kosmonautams ir amerikiečių astronautams. Sutartis įsigalios, kai ją pasirašys ir kiti pasaulio kraštai. Ant jos savo parašą padėjo ir Kanados ambasadorius Maskvoje R. Ford. Sutarties paragrafai įpareigoja ją pasirašiusias valstybes teikti pagalbą erdvių tyrinėjimams, jeigu jiems tektų nusileisti nenumatytoje vietoje. Tokiu atveju turės būti grąžinamas erdvėlaivis ar jo likusios dalys. Bendromis įėjomis numatoma organizuoti pagalbą mėnulyje ištrigusiems astronautams ir kosmonautams, jeigu jie turėtų sunkumų grįžti žemėn.

Izraelis atžymėjo savo dvidešimtmetį, nors dėl jo ateities daug kas yra abejojęs. Perspektyvos tebėra neaiškos, nes apie taiką arabų kraštai nenori nieko girdėti. Įtampa didina Izraelio teritorijos praplėtimas ginklo jėga. Po kiekvieno sėkmingo karo Izraelis vis atsireždavo didesnė ar mažesnė arabų teritorijos dalį. Šiandien jau visa Jeruzalė priklauso Izraeliui. Galimas dalykas Egiptui bus grąžintas Sinajaus pusiasalis, bet Jordanija turbūt niekada neatgaus derlingų žemių Izraelio okupuotoj vakarinėj Jordano upės pakrantėj. Egipto prez. G. A. Nasseris ragina egiptiečius mobilizuoti visas jėgas naujam karui. Amerikiečių žvalgyba pavirtino Izraelio skundą, kad Sovietų Sąjunga Egiptui tiekia karinius ginklus. Amerikiečių duomenimis, Egiptas jau yra gavęs 20 "Samlet-Sales" tipo raketus, kurios taikinius gali apšaudyti maždaug 50 mylių atstume. Egipto aviacija, sunaikinta praėjusio karo dienomis, dabar vėl turi apie 300 sovietų naikintuvų ir 50 bombonešių. Kartu su naujais ginklais i Egiptą plaukia ir sovietų kariniai instruktoriai, kurie gali pakelti lig šiol buvusį labai žemą egiptiečių kariuomenės lygį.

Gegužės 12 dieną visi dalyvaukime KLB tarybos rinkimuose!

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

KANADOS TAUTINĖS GRUPĖS

Prieš eilę metų imigracijos ministerija Otavoje buvo išleidusi nedidelės apimties leidinį, duodantį informaciją apie Kanadoje įsikūrusias tautines grupes, pavadinamas "The Canadian Family Tree", buvo dalinamas nemokamai į šią krastą atvykstantiems imigrantams. Kanados šimtmečio proga, bendradarbiaujant su šimtmečio komisija, Department of the Secretary of State, Canadian Citizenship Branch, išleido šio leidinio antrąją laidą — šiuo kartą didesnę, gerai paruoštą ir dailios išvaizdos 350 psl. knygą. Peritą trečiądientį įvyko šios knygos pristatymas tautybų atstovams ir laikraščių redaktoriams. Pristatymą suruošė ir jam vadovavo minimos ministerijos Toronto skyriaus vadovas P. G. Allen.

Knygoje trumpai apibūdinamos šios Kanadoje esančios tautinės grupės (abėcėlės tvarka): amerikiečiai, armenai, austrai, belgai, bulgarai, baltarusiai-gudai, kiniečiai, kroatai, čekai, danai, olandai, rytiniai indiečiai, anglai, eskimai, estai, suomiai, prancūzai, vokiečiai, graikai, vengrai, islandiečiai, Kanados indėnai, airiai, lietuviai, japonai, žydai, latviai, italai, makedoniečiai, maltiečiai, metis, viduriniųjų rytų grupės, norvegai, lenkai, portugalai, rumunai, rusai, skotai, serbai, slovakai, slovenai, ispanai, švedai, sveicarai, ukrainiečiai, velsai, vokiečiai, vokiečiai.

Lietuviams šiame leidinyje skirta puspenktos puslapio. Pirmą kartą tragiška baltiečių naujoji istorija ir pagrindinė politinė priežastis, dėl kurios dauguma lietuvių šiame krašte atsirado, pažymėta, kad šiuo metu Kanadoje yra apie 30.000 lietuvių, daugiausia gerai išmokslintų asmenų. Tarp kitko sakoma, kad lietuviams būdingas didelis skaičius organizacijų.

Pagrindinė organizacija laikoma Kanados Lietuvių Bendruomenė, kuri yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės narys. Toliau minimi trys fondai: Šalpos, Kultūros ir Tautos. Apie Tautos Fondą sakoma, kad toji organizacija "ruošiasi padėti Lietuvai, kai ji eventualiai atsikurs kaip laisva valstybė" (at-

PADEKA

Dėkojame abiejų parapijų kunigams, seselėms, giminėms, draugams, pažįstamiems ir visiems, kurie mus užlaikė, ryšius su mūsų mylimo šūnais ir broliu a. a. Juozo Dubininko mirtimi. Taipgi dėkojame už Šv. Mišias, gėles, lankymą koplyčioje, gausų dalyvavimą laidotuviuose, bažnyčioje, kapinėse, karsto nešimą.

Nuoširdus ačiū visiems —

Mama, brolis Elizėjus ir šeima,
Seserys Marija Žekienė, Albina Kavaliauskienė,
Elena Liormonienė ir šeimos

PAJIESKOJIMAS

Juozas Banevičius, Lietuvoje gyvenęs Tveruose, ieško Vaclovo Songailos (sūnus Rozalijos). Jį patį, arba žinančius apie jį, prašau atsiliepti adresu:

M. Rimkus, 6643 So. Maplewood Ave,
Chicago, Ill., 60629, U.S.A.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRIOS KILIMAI • SALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APRAUKIAME KEDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

RASO IŠ ŠVEDIJOS

Ranka su atmerkta akimi

Vokiečių kultūrininko Buddensiego pastabos apie gyvenimą dabartinėje Lietuvoje

Nors susisiekti su labai apribotais, tačiau judėjimas vyksta, ir Baltijos kraštai nebėra tas nežengiamas "draustinis", kaip dar prieš keletą metų. Esamoji padėtis dar toli gražu negali būti vadinama normalia, tačiau vis daugiau asmenų turi progą pasinaudoti "geležinės uždangos" pakėlimu.

Jeigu aplamai abipusis keliavimas savyje yra reikšmingas dalykas, tai to, žinoma, negalima pasakyti apie atskirus konkrečius atvejus. Vieni nuvyksta ir sugrįžta tyliai, ir, kaip sakoma, "net lapė nesuloja". Kelionė lieka asmeninio išgyvenimo ir pramogos dalykas. Kiti savo keliuone, žiūrėk, sujundžia platusniuosius sluoksnius, sukelia aistras ir triukšmą, nors nežina, kam ir iš to nauda. Galbūt patį negausiausia, bet drauge ir visuomeniškai reikšmingiausia yra trečioji keliautojų rūšis: tai žvalūs stebėtojai, gerai pasiruošę būti tarpininkais tarp dviejų skirtingų pasaulių, sugebą savo keliuone paversti kūrybiškai prasminga tiek sau, tiek kitiems.

Vokiečiai Lietuvoje

Nėra abejonės, kad prie pastarųjų keliautojų rūšių reikia priskirti dr. H. Buddensiego, kuris pernai rudenį praleido 4 savaites Lietuvoje ir savo išpuodį pasiskelbė plačiu straipsniu savo redaguojamame "Mickiewicz-Blaetter" (1967, 36 s., 179-197 psl.). Nusipelnęs Done-laičio, Mickievičiaus, Poškos ir Baranauko vertėjas ir vokiečių kalbą savo talentingais darbais jau yra pakankamai įrodęs savo gerą valią ir sugebėjimą būti tarpininku tarp skirtingų kultūrų. Tai asmenybė, kuriai kultūrinio bendravimo šūkis nėra pigi paslėptų politinių siekių priedanga, bet autentiškas kūrybinis pasaukimas.

Neleido Adutiškini

Todėl juo idomiau susipažinti su dr. Buddensiego išpuodžiais ir pažvelgti į jo kūrybinę kelionės rezultatą. Juk šiaip ar taip pati kelionė negalėjo išvengti tam tikro "politinio" atspalvio, nes ir svečius jį kvietė ne tik mokslų akademijos lietuvių kalbos ir istorijos institutai, bet ir toji "Draugystės ir kultūrinio ryšių su užsieniu draugija", kurios kilmė, sudėtis ir uždaviniai yra, švelniai kalbant, labai migloti. Jai neminti visai nesimpatingo jos ryšio su tamsaus atminimo "michailovinių" komitetu. Tiesa, toji draugija tuo tarpu yra vie-

nitėlė galybė, galinti atverti duris ne tik į Vilnių, bet ir kitas Lietuvos vietas. Jos dėka dr. Buddensiegas gavo pamatyti ir retai užsienio turistams prieinamas vietas, kaip Anykščiai ir Neringa. Videlio aplankyti Adutiškį, kur jis pirmą kartą susipažino su lietuviu pirmojo pasaulinio karo metu ir kur dar šandien senieji gyventojai gražiai prisimena humanišką okupacines kariuomenes karininką, jam nebuvo leista. Jis turėjo pasitenkinti tik raštojo Kazio Indriūso perduotais adutiškių sveikinimais.

Kultūrininko žvilgsnis

Pribošiantis besisivaizstąs nesibaigiančiomis Goethe's citatomis, eruditas svečias nebuvo lengvai suvaldomas, kaip koks eilinis "naftalino" turistai. Jis žino savo vertę ir nesivarojo jos pabrėžti.

"Jeigu kas konkrečiai ką nors nepaprasto padarė tautai, jis tikrai turi pasitiekimą, kurio moka tai įvertinti. Pasitiekimas yra viso klestinčio gyvenimo pagrindas. Pasitiekimas užmezga draugystės ryšius ne akimirkai, ne veikiai atslūgstantiam pakilimui, bet sąmoningam bendram išsipareigojimui".

Tokiais žodžiais dr. Buddensiegas tarsi išreiškia savotišką kultūrininko filosofiją, kuria jis atsisveria nuo kultūrinio bendravimo profanuojančių ir kultūrinį kūrybą svetimų jėgų. Politika ir kariškumas, rašo jis, rūpi tikrai galybė. Jie viską vertina draugu-priešu mastu. Jiems žmogiškasis kūrybingumas atrodo "nerealus". Taip galvoja visokių atspalvių strateginiai vadai ir jų suinteresuotieji pasekėjai. Jie ir europinės taikos rakto nuolat įsiekia tikrai kituose, užuot nors kartą pajieškoje savyje pačiuose. Tai atsitinka dėlto, kad galybės siekis žmones apakina.

Sunku nesutikti su tokiomis mintimis, ypač kai galybės sieki

priešingybė iškelia mąstyti ir nuosirdi kultūrinės kūrybos pastangą, sąmoningai kreipiamą europinės taikos idealo linkme.

Pastabus vakarietis

Taigi, ką tašvalius vakarietis keliauninkas pastebėjo šandieninėje Lietuvoje? Persunktu būtų čia straipsnelio rėmuose sutraukti ilgą ir išsamų, gyvą ir šmaikštų pasakojimą. Palieku nuošaly smulkiai, gal net pedantiškai smulkiai suregistruotas kelionės techniškas detales, nors jos gali būti labai nau-

dingos žinoti kitiems keliauninkams, kaip pavyzdinė ir palyginamoji medžiaga. Lietuvos miestai ir žmonės palieka aiškų išpuodį, jog čia — Vidurio Europos kraštas, nors Rytai kiek daugiau atsispiindi, negu Vakarų Europoje. Tarptautinė mados galybė ir čia iš visų reikalauja savo duoklės: "mini"-sijonai, barzdos, "bytninkų" stilius, "karštieji" ritmai. Tačiau nevisa, kas "iš Vakarų", kelia susižavėjimą. Skonis išduoda savarankiškumą.

Kasdieninis gyvenimas

Jeigu aplamai uždabiai atrodo mažesni, negu Vakaruose, tai buities ir pramogų reikmenys pigesni. Eilės susidarantios dėl maisto stokos, bet dėl blogos aptarnavimo organizacijos. Prie neigiamų reiškinų svečias skiria veikiančią pašto cenzūrą, kuri taip nemokėsiškai atliekama, jog kiekvienas ją pastebi (geltoni valdiški klijai net patį laisvą su voku sulipdo).

Teigiama išpuodį daro visuomenės pagarbą intelektualams, kurios ir vakariečiai galėtų pavydėti. Tėvynės meilė taip pat galėtų būti pavyzdys. Lietuvių tautinis pasididžiavimas nesąs "ueber alles in der Welt" (visų visko pasaulyje), bet natūralus, nesuvaržytas, naiviai gražus, kai tariama "lietuviškas lūnas", "lietuviškas gintaras" — mūsų lietuviškas aukštas" ir pan. Tautiniai drabužiai — ne kaukių baltaus parėdas, bet gamtos duotas šventinis drabužis. Iš viso to autorius daro išvadą, kad nūdien Lietuva jaučia ryšį su žeme stipriau, negu smarkiai supramontintieji Vakarai. Ir šandieniniai šviesuliai dažniausiai kilę iš kaimo, nors jų susižavėjimas pramone ir technika didelis. Naujoji lietuvių architektūra savo stiliumi — ne "cukrainis", bet prilygsta originaliausiai suomių kūrybai. Mediniam namams paskelbta kova.

Sventnamiai, kur vyksta pamaldos, gausiai lankomi. Pamaldai besimeldžiančiųjų visur matyti. Prie Ausros Vartų ir dabar tebeklūpoma gatvėje. Vilniuje veikia visos ortodoksų bažnyčios, ko autorius negalėjo pasakyti apie katalikiškąsias.

Vilniaus viešbučiai, ypač savo didele švara, daro europinį išpuodį. Šiaipjau krinta į akis, kad patys sunkiausi ir nešvariausi darbai, kurių vengia vyrai, tenka moterims. Tai yra atvirkščioji "teisių suligijimo" pusė. Krautuvėse baisi kamšatis, bet ne tiek prie kasų, kiek prie

A. LEMBERGAS

prekystalio. Matyt, visiems rūpi, ar yra, ko reikia. Tai ženklas, kad pasiūla šlubuoja. Tuo tarpu Vakaruose krautuvėjų sandėliai niekuomet nėra tušti. Eismo priemonės taip pat kencia nuo susigrūdimo.

Tautinės apraiškos

Nuo kasdienio gyvenimo išpuodžių mozaikos dr. Buddensiego žvilgsnis nukrypsta į platesnės tautinės problematikos plotmę.

Autorius nepraleidžia tylos faktą, kad Lietuva yra netekusi valstybinio savarankumo ir įjungta į Sov. Sąjungą, nes pažymi, kad tą faktą "kaikas labai apgaili". Tačiau sovietinė sistema kraštui atvėrė platų užnugarį (Hinterland), kuriame vyksta gyvi mainai su Rytais ir Vakarais. Respublika išlaikanti savitą būdą, sąmoningai puoselėjamas folkloras. Carinių laikų lietuvių persekiojimas yra praėitis dalykas. Tautinio orumo pažėdymas ir dabar sukelti smarkius atoveikius. Atskiras gyvenimo sritis netarpiškai tvarko savarankiškos ministerijos (autorius nepatiksina kokios: Vilniaus ar Maskvos? — A.L.). Nors paštas, geležinkeliai, gatvių užrašai ir kalkurių skelbimai dvikabaliai, nesą pagrindo baimintis, kad tokiu būdu lietuvių kalba būsimai išstumta iš gyvenimo. Rusų kalba, šalia tautinės kalbos, esanti toji, kuri šandien jungianti Karaliaučius su Vladivostoku.

Aplamai, dr. Buddensiego nuomone, naujoji Lietuvos gyvenimo forma esanti tuo reikšminga, kad jos dėka tautoje išaugo toks veiklumas ir judrumas, kokio anksčiau nebuvo.

Užsienio lietuviams

Baigdamas savo išpuodžius iš lietuviškosios kelionės "Done-laičio, Poškos ir Baranauko ženkle", autorius randa šį tą pasakytą ir užsienio lietuviams. Esą gražu stebėti, kaip Amerikos lietuviai išlaiką savo ištikimybę tėvynei. Jie nesijaučia emigrantais ar tremtiniais. Daugelis žmonių, patyrę blogio, patys sugenda. Daugiausia todėl,

kad nesugeba įveikti sunkaus likimo ir kūrybiškai įsijungti į gyvenimą gundančias užduotis. "Ko mes neįveikiame, tatau mus įveikia, padaro beviltiškais vergais. Prisirišimas prie to, kas buvo, išgyvenama nuoskauda drumsčia pajautimą to, kas tėvynėje nuo seniau vyksta. Be ryšio su tautinės gyvyties išjumi gedima praėitis. Neatsiplėšimas nuo buvusios tėviškos, lyg nuo globiančios motinos, liudija gyvastingumo stoką, kūrybinės dvasios aplaidumą, nesugebėjimą perkeisti tėvynės į niekieno nesumaikinamą vėdaus turtą. Tai pavojingo infantizmo ženklas. Nes jeigu iš tokios dvasios gimsta norai, nuoskaudų jausmo pilni reikalavimai, tai jie tampa praigaistinga kliūtimi galutinei pacifikacijai, susitaikimui su tuo, kas, deja, įvyko, net jeigu tai nekaltus lietu."

Visur — tautos gerovė

Pateikiu čia ilgesnį citatą be komentarų, nes jaučiu, jog tai gilios mintys ir ketas riestas. Tai negali būti pigaus defetizmo piršlybos, nes čia pat autorius pavyzdžiui teikia vieną Sveicarijos lenką: "Kur bebūčiau, visuomet esu ir liksiu lenkas! Galima ir svetur gyventi tautos labui, kaip esama tokių, kurie nors tėvynėje, bet jai sve-timi."

Galop dr. Buddensiegas užtikrina, kad jo pažįstami lietuviai esą laisvi nuo keršto jausmų ir savo pirmajai tėvynei linki klestinčios ateities. Kitaip jie, girdi, nebūtų jo bičiuliai.

Minėtas "M.-B." numeris užbaigia 12-tuosius metus. Tai lietuviams — lenkams — vokiečiams reikšmingas kultūros leidinys. Ir šiame numeryje apstu įvairios lituanistikos vokiečių kalba.

Sąsiuvinio gale užsklanda rodo ištįstą ranką su atmerkta akimi delne, o užrašas byloja: "Iš šios rankos i tavo žvelgia akis ir klausia, ar galima pasitikėti tavo gera dvasia."

Manding, tai labai prasmingas klausimas visų rūšių keliautojams ir ryšių mezgėjams.

P. SAKEVIČIUI Lietuvoje mirus,

jo sūnų APOLINARĄ SAKEVIČIUI ir šeimą, dukras —
GUDELINĘ, BUBELINĘ, MAZLAVECKIENĘ, nuo-
širdžiai užjaučiame —

Aperavičiai,

Šečepavičiai,

O. Narušienė

ANELEI KANSCHAT, jos Tėveliui JONUI JA-

NUSKAI Lenkijoje mirus, nuoširdžiausią užuo-

jautę reiškia —

Triuna šeima

Laisvas kaip paukštis narve

(Tesinis iš praėjo numerio)

Sugriauta didybė

Nors Kremlius ir nepaiso žmogaus teisės ir laisvės bei i žmogiško gyvenimo būdą, bet rusiško stiliaus socializmas pajėgia skatinti civilizaciją atsilukiosiose Sovietų Sąjungos tautelėse. Iš kitos pusės, jis yra nepaprastai destruktivus Vakarų civilizacijos kraštams, kaip, saky-sim, Čekoslovakija. Jis iš karto sunaikina visą Vakarų kultūros paveldėjimą, kurio Rusija niekad nebuvo pažinusi ir kurį Stalinas, taip pat ir Leninas, paniekiančiai ignoravo. Rusiškas socializmas taip pat vykdo žiaurų Vakarų kraštų išnaudojimą, kurio pavyzdžiu gali būti Čekoslovakija.

Čekoslovakija turi vieną geriausių karių visose Europoje, — buvo anuomet paskildęs posakis, — bet ją melžia Maskva.

Čekoslovakija turi vieną geriausių karių visose Europoje, — buvo anuomet paskildęs posakis, — bet ją melžia Maskva.

Ypatingai daug žalos Vakarų civilizacijai, o taip pat ir mažosioms slavų tautelėms, padarė Stalinas. Jo politinio, ekonomio, socialinio ir dvasinio gyvenimo programa buvo ne kas kita, kaip milžiniško masto pogromas, kuriam energingai talkino ir vergiškoji čekoslovakų komunistų partija.

1955 m. Čekoslovakijos komunistai pastatė Stalinui milžinišką, 50 pėdų aukščio, pomirtinį paminklą, išdžidai nuo kalvos žvelgiantį į Prahos miestą. Netrukus tarp žmonių pasklido mįslė:

— Kodėl pastatė Stalinui tokį augstą paminklą?

— Kad niekas nepanorėtų spjauti jam į veidą, — pasklido atsakymas.

Viešas nusivylimas ir pyktis privertė Prahos komunistų vadus paminklą 1963 m. susprogdinti.

Pašlijusi pramonė

1963 m. buvdamas Prahosje užkalbinau vieną augščiausiąjų jos vadų, kurį pažinojau nuo seno. Aš jam prasitariau, kad

rumunai Bukarešte pastebėjo, jog Čekoslovakijos pramonė, kuri kadaise sėkmingai lenktyniavo su kitų valstybių pramone Europoje, techniškai atsiliko, o visa mašinierių tapo niekam tikusia. Mano pažįstamas padėjo gerai žinojo. Pagal jį, čekoslovakų gamybos priemonės kadaise buvo geresnės, kaip kituose Europos kraštuose.

Čekoslovakijai, — tęsė jis toliau, — reikia sumoderninti savo pramonę, bet tai netaip jau lengva padaryti. (Jis palygino mažą, bet pramoningą Belgiją su savo paties kraštu). Kai belgų pramonikai panoro savo gamybos priemones sumoderninti, jiems pakako tik pakelti telefono ragelį, išsiųskiti Londoną ir reikalas baigtas. Mes gi galime telefonuoti tik Maskvai, o ji nevisuomet yra mums paslaugi.

Apie priežastis, privedusias jo kraštą prie liūdny pasekmių šis vyras nekalbėjo, nes buvo vienas tu, kurie, būdami komunistų hierarchijoje, patys savo kraštą į šią padėtį beprotiškai stūmė. Jie akiai vykdė Maskvos reikalavimus, ne kiek nepaisė savo tautiečių gerovės ir nesirūpino savo pačių pramonės pažanga. Jie atkrito savo krašto nuo kadaise taip sėkmingų užsienio prekybos rinkų ir dėlto dabar stokoja užsienio valiutos pirktis reikiamų gamybos priemonių iš Vakarų. O jos ypač reikalingos medžio apdirbimo pramonės pertvarkymui.

Vienas inžinierius, kurį aš pažinojau dar prieš komunistinius laikus, beveik šauktė susuko:

— O kad Amerika mums paskolintų bent vieną bilijoną dolerių!

Aš jam priminiau: jeigu Čekoslovakija būtų pasinaudojusi Maršalo planu, kai Amerika ją siūlė, vėl būtų pirmavusi tarp Europos kraštų ir jai nebūtų reikėję jokių Amerikos paskolų. Į tai jis man nieko neat-sakė.

Čekoslovakijai neištisė pagalbos rankos nei Chruščiovas.

nei jo įpėdiniai. Aukšą ir svetimą valiutą jie gebėjo suorganizuoti tik savo reikalams.

Poetas aiškina

Kola Novomeskis, gerai žinomas čekoslovakų poetas, kurį aš taip pat gerai pažinojau dar iš prieškarinių metų, kartą man pasakė:

— Mūsų socialistiniame mąstyme yra reikalingas renesansas. Mes negalime ilgiau pasikliauti senuoju, nes jis yra pernelyg prąžūtingas. Rusiškasis socializmas yra privedęs kraštą prie pačios blogiausios ekonominės krizės, kurią patyrėm nuo pat karo pabaigos.

— Mes nesame nusistatę prieš rusus, — aiškino Novomeskis, — nes Rusija mums laiduoja valstybinį saugumą. Bet mes norime turėti teisę apsispręsti, kokios rūšies socializmas tinka mūsų kraštui ir mūsų tautiečiams.

Kitas čekas, kuris dalyvavo mūsų pokalbyje, ramiai pastebėjo, jog net ir fabriku darbininkai buvo demoralizuoti, ir kas nors šiuo reikalu taip pat turėtų būti padaryta. Paklausus, kodėl darbininkai demoralizuoti, Novomeskis paskubėjo atsakyti:

— Nes jie tapo bedvieviais.

Vadinasi, rusiškasis marksizmas-leninizmas tapo slogučiu net ir fabriko darbininkams, nes jis, kaip ir intelektualams, neatsakė į kultūrinis, nei materialinius reikalavimus.

Uzbekistanas, kaip ir kitos kadaise atsilikusios sovietų mažumos, ir iškilioji Čekoslovakija vaizduoja paradoksišką rusišką socializmo charakterį: jis atstato ir modernizuoja vieną, bet apiplėšia kitą. Helsinkis ir Vieną, kuriems pasisekė išvengti Maskvos socializmo, skęsta perlekliu ir džiaugiasi gerove, kuria kadaise džiaugėsi ir Praha, tas gražusis miestas, dabar taip apleistas, kad jau ne kiek nebeprimala senovinio spindėjimo. Taip, Praha yra tokiame stovyje, lyg kad pastatas po pastato būtų pasirenge griūti. (Bus daugiau) Išvertė A. Kalnins

KLAUSKITE-
PATARSIM-PADESIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburiai" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus tarnyba. Skaitytai kviečiami kreiptis raštu į "TZ" redakciją įvairiais klausimais, i kuriuos atsakymai bus paripinti Action Line arba "TZ". Skyrų redaguoja teisininkas V. Mastis.

1963 m. pirkau namą. Tuo metu buvau nevedęs. Advokatas sudarė dokumentus, kad namas priklausė man. Dabar esu vedęs. Kaip dabar yra? Lauksiu atsakymo. Torontas

Namas priklauso Jums. Jei turite galvoje palikimą, kreipkitės į advokatą, kuris Jums patars ką šiuo atveju daryti: surašyti testamentą, pakeisti nuosavybės dokumentus, įrašant Jūsų žmoną kaip "joint tenant". Palikimo planavimas yra sudėtingas reikalas, kuris gali būti tinkamai išsprendžiamas tik su advokato pagalba.

1965 m. šis klausėjas pirkto vienąaugstį (bungalow). Turto pardavėjas atvežė raktus, kai klausėjas buvo darbe. Klausėjo kaimynai priėmė raktus ir patikrino namą. Iš darbo grįžęs klausėjas pats viską patikrino ir rado, kad trūko dviejų raktų nuo šoninių durų ir išvėtos užuolaidų. Klausėjas vertina raktus \$5, užuolaidas — \$10. Po to turto pardavėjas dingio ir tik šiemet atsirado. Kovo mėnesį klausėjas lietuviškai parašė skundą Nekilnojamo Turto Tarybai (Real Estate Board), kuri atsakė, kad neturi lietuviškai kalbančių tarnautojų, todėl prašo klausėją rašyti angliškai arba nurodyti, kas galėtų jo laisną išversti. Tada klausėjas parašė mums: "Čia aiškus išjuokimas — galvoja, kad nauji kanadiečiai nieko nesupranta. Juk žinoma, kad yra lietuvių, kurie priklauso "boardui". Prašau pagelbėti atgauti raktus ir užuolaidas arba jų kainą — 15 dol." M. D.

Nekilnojamo Turto Taryba parašė Jums teisingą ir mandagų laišką. Jie neturi lietuviškai kalbančių tarnautojų-raštininkų. Yra lietuvių nekilnojamo turto pardavėjai. Šiuo reikalu atsimintina, kad mes gyvename Kanadoje, kur oficialios kalbos yra anglų ir prancūzų.

Mums neaišku, kaip Jūs mokėjote pinigų pats nepatikrintas perkamo namo. Jei šitie du raktai ir išvėtos užuolaidos buvo įrašytos į pirkimo pasiūlymą ir jei yra irodymų, kad buvotė apgautas, galite paduoti įieškinį apylinkės teismui (Division Court). Jūsų advokatas, kuris tvarkė pirkimo dokumentus, turėtų žiūrėti, kad visos pirkimo pasiūlymo sąlygos būtų išpildytos. Jis galėtų Jums patarti, ką ir kaip geriausia šiuo atveju daryti.

Aš nesu patenkintas patarnavimu alyvos bendrovės, kuri pristato alyvą mano namo apšildymui. Turli jiems skambinti keletą kartų, kol atvažiuoja. Peritą kartą, kai jie pripildė alyvos tanką, jis buvo tuščias. Dėlto visi nesvarumai išėjo į vamzdžius ir juos užkiso. Aš prieš tai juos perspėjau, kad tai gali atsitikti ir pasakiau, kad pataisymo sąskaitas jiems siūsiu. Kas yra atsakingas už \$32 pataisymo sąskaitą? M. K.

Jūs esate atsakingas. Bendrovė praneša, kad Jūsų tankas yra pripildomas automatiškai ir niekada nebuvo tuščias. 32 doleriai yra už pompą ir motorą, kuris buvo visai sugedęs. Bendrovė Jums pakeitė nemokamai. Užmokėkite sąskaitą ir kitą kartą aprašykite įvykius teisingai.

Toronto "Varpo" tautinių šokių grupė, kuri dalyvaus pavasariname koncerte. Žiūr. skelbimą 8 psl.

Kunigų ir pasauliečių susitikimas

Plačios apimties vyskupijos atsinaujinimo sinodas, kuriame dalyvauja ir lietuvių atstovai

Edmundas C. Petrauskas, pakviestas K. L. Katalikų Moterų Dr. jos Londono, Ontario, skrydus, padarė labai idomų pranešimų apie dabar posėdžiuojantį Londono vyskupijos sinodą. Šiokios apimties vyskupijos sinodas esąs vienintelis visoje Katalikų Bendrijoje, vienintelis pasaulyje. Tad tebūna leista supažindinti nors su pagrindinėmis padaryto pranešimo mintimis ir pačių prelegantų. E. C. Petrauskas, būdamas gimnazijoje, buvo pripažintas geriausiu Londono mokinium ir gavo miestų stipendiją. Vėliau sėkmingai baigė Vakarų Ontario universitetą. Dabar jis yra 35 m. amžiaus ir dirba atsakingose pareigose London Life Insurance Co., vienoj didžiausiu draudimo bendrovė. Be to, jis yra ir labai stropus Londono lietuvių šiluvos Marijos parapijos atstovas paminate sinode.

Sinodo pradžia ir eiga

Sinodas (vyskupijos atstovų taryba) buvo atidarytas labai dideliu iškilumi 1967 m. spalio 8 d., t. y. Padėkos Dienos savaitgalį, Sv. Petro bazilikoje, Londone. Jo tikslas — vyskupijos atsinaujinimas pagal antrosios Vatikano santarybos idėjas. Jo posėdžių eiga suskirstyta į keturius tarpinius: pirmajame — bendras studijavimas antrosios Vatikano santarybos dokumentų ir nutarimų, antrajame — komisijų sudarymas ir išsamus studijavimas paminėtų dokumentų bei nutarimų, kurie liečia atitinkamos komisijos pasiūlytą sritį, pvz. vyskupijos organizaciją, socialinį gyvenimą ir pan. Trečiajame tarpnyje — paruošimas darbo rezultatų visumos posėdžiui. Pirmieji du tarpiniai buvo atlikti 1966 ir 1967 m. dar prieš oficialų sinodo atidarymą. Po atidarymo prasidėjo trečiasis ir pats idomiusias tarpinis, būtent, darbo rezultatai pateikiami visumos posėdžiui. Šis tarpinis tebevyksta ir dabar. Po jo seks ketvirtasis tarpinis — priėmimas nutarimų išskeltais klausimais, prisilaikant demokratiškos balsavimo tvarkos.

Kiek galios turės tie nutarimai? Jie bus gairės vyskupo orientacijai, kai jam prireiks daryti vieną ar kitą sprendimą sinode svarstyti klausimų srityje. Tai nebus vyskupo privilomai nutarimai, bet tik stipri rekomendacija. Ar jis jos laikysis, išskyrus vieną kitą ypatingą atvejį.

Vyskupas ir 700 atstovų

Londono, Ontario, vyskupas G. E. Carter yra žinomas kaip vienas pažangiausių vyskupų. Todėl nenuostabu, kad ir pirmasis pasaulyje plačios apimties sinodas — bendras dviasių kunigų ir pasauliečių seimas — buvo sukvietas kaip tik jo. Londono vyskupija turi 145 parapijas, esančias Londono, Windsor, Sarnijos ir aplinkinėse vietovėse. Kiekviena parapija turi sinodą po vieną rinktą atstovą pasaulietį, kurį, reikalui esant, pavaduoja antrininkas. Visi dviasčiai ir komisijų nariai ex officio įeina į sinodą. Tokiu būdu susidaro iš viso apie 700 atstovų! Todėl nenuostabu, kad ir kankinias sesijas atvyksta stebėtojai ne tik iš JAV, bet ir Australijos bei kitų tolimų kraštų. Dalyvauja katalikų ir vietinės spaudos atstovai. Dauguma atstovų — vyrai, bet netrūksta ir moterų. Pasauliečiai sudaro apie 60% viso sinodo. Posėdžiai yra gana idomūs tiek išskeltais klausimais, tiek ir juose vyraujančia nauja dvasia, visai skirtinga nuo ankstesnių. Atstovai kalba nuo ryto lig vakaro, o vyskupijos ganytojas jų klauso ir užsirašo, visai jų nepertraukdamas. Vyskupas parbrėžė, kad kiekvienas gali atvirai, nesivaržydamas pasisakyti betkurio klausimu ir kad jis nenoris girdėti nusikundimų paskui, kad kas nors neturėjo progos išsirtarti. Svarstomos

jautrios šeimos problemos, santykiai su darbo unijomis, santykiai tarp dviasčių ir pasauliečių, įtampa tarp generacijų, kultūrinė veikla, vyskupijos organizacijos tobulinimas ir t. t. Pasisakymų būna ir labai drąsių finansų srity, santykiavime su vyskupija ir pan. Pvz. siūloma klierikus įjungti į universiteto atitinkamus kursus, įvesti moteris į jų mokomąjį personalą etc. Taigi, gana didelis šuo- lis nuo ankstesnės praktikos, kai B e n d r i j a jų pasauliečiais daugiausia santykiavo iša- kymų forma: tai galima, o tai negalima ir neklauk kodėl. Dabar pasauliečiams suteikiamas teisės būti savo likimo vairuo- tojais, bet kartu jiems užde- dama ir didesnė atsakomybė.

Ar paliktinos tautinės parapijos?

Tarp kitų iškeltas ir klausimas, ar tautinės parapijos yra geriausias atsakymas ar Bendri- jai būtų naudingiau, jei visi būtų įjungti į teritorines pa- rapijas. Pažodžiai angliškai: "The national parishes of the diocese should be examined to see if they are the best possible ar- rangement for that area, or if the needs of the Church could be better met by integration of the group within a territorial parish (Report — Commission on

Social Life, 22 psl., § 5) I šio klausimo iškėlimą energingai reagoavo Londono lietuvių pa- rapijos atstovas E. C. Petraus- kas, siūlydamas šį klausimą vi- sai išimti iš pranešimo, kaip diskriminacinį ir priešingą šio sinodo dvasiai, primindamas, kad tokių klausimų negalima svarstyti, pirmiau gerai jo ne- ištyrus. Sudaryta pakomisė kla- simui iširti. E. C. Petrauskas su- silaukė daug sveikinimų net ir iš kanadiečių tarpo, tačiau pa- sigedo atramos tautinės pa- rapijos. Jo manymu, atstovų ne- galėjimas angliškai laisvai reik- šti mintis yra tikroji to priežas- tis. "Pasiūnti vienas ir lyg at- skiras išsišokėlis", sako E. C. Petrauskas. Todėl jis siūlo at- stovus rinkti tik laisvai naudo- jančius anglų kalbą, o mūsų jau- nimą mokyti ne tik lietuvių kal- bos ir taut. šokių, bet ir savi- garbos jausmo bei kovingumo dvasios, stengiantis išlaikyti lietuviškumą ir įteisinti mūsų aspiracijas šiuose kraštuose. Si- nodas įeina trys liet. parapijos: Windsor, Delhi ir Londono. Tautinių parapijų klausimą pir- moj eilėj lems vyskupas.

L. Eimantas padėjo E. Pet- rauskui už idomų pranešimų, pavadindamas jį ne išsišokėliu, bet didžiuoju patriotu, kovo- jančiu už lietuvių teises.

Daniūnas

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGOS LIETUVIAI susilaukia naujovės: nuo balandžio 27 d. pradeda veikti dar viena lietuviška ra- dijo programa, tačiau visai skitin- ga. Ši bus diskusinio pobūdžio; sa- vo mintis telefonu galės pareikšti ir klausytojai. Programos iniciatori- mi yra Tolių Slutas, kurio rūpes- čiu buvo suorganizuota ir jau antri metai gyvuojanti lietuvių televi- zijos programa "Lithuanian TV" var- du. Ji dabar perduodama per 26-į kanalą trečiadienį vakarais nuo 8.30 iki 9 v.v. Naujoji radijo valan- dės bus perduodama šeštadieniais nuo 10 iki 11 v.v. per WXRT (sto- tis, per kurį girdima ir "Margučio" programa). Ji bus idomi ir tuo, kad nebus labai jau madoje esančių mir- ties pranešimų bei prekybinių skel- bimų. Visas programos išlaidas, ap- moka inž. Antanas Rudis, buvęs Amerikos Lietuvių Tarybos pirminin- kas. Jis taip pat padėjo įrengti ir programos perdavimo studiją iš li- tuvių televizijos programos raštines. Visi šie įrenginiai kainavo apie \$3,000. Naujoje radijo valandoje bus bandoma nagrinėti kuria nors vie- na tema. Įžangą duos pakviestieji asmenys, o vėliau bus laukiama pa- sasakymų iš klausytojų telefonais. Tam reikaliui yra įvestos 4 telefono linijos. Programoms vadovaus pats iniciatorius Tolių Slutas.

LIETUVISKI MARGUČIAI susi- laukė daug dėmesio amerikiečių spaudoje. Margučių paroda, įvykusi Balzoko Lietuvių Kultūros muzėju- je, plačiai nuskambėjo amerikiečių tarpe. Be jau minėto "Chicago Sun- Times", apie tai rašė ir "Chicago Tribune" ir "Chicago Daily News". Pastarasis idėjo didelę nuotrauką pačios margučių autorės — Ursulės Astrinės, kuri savo kūrinis buvo atsivežusi net iš Grand Rapids, Mi- čigano ir juos rodė Balzoko Lietu- vių Kultūros muzėjaus lankytojams. Ji yra vilkaviskietė, Amerikon at- vykus 1949 m. Dabar ji daugiausia laiko praleidžia margindama margu- čius, iš šiaudelių darydama papuo- šalus, daugiausia kalėdinės egl-

tės, tapydama paveikslus. (Viena jos dukra neseniai padarė vienuolės įžadus Putname). Su savo darbais ji jau yra ne kartą pasirodžiusi ap- linkiniuose miestuose ar universi- tetuose, kur studentai ruošdavo paro- dėles. Ji džiaugiasi galėdama pris- dėti prie lietuvių reprezentacijos. Šiaipjau, sako, iš to uždario nėra jokio, tik išlaidos, tačiau ji ir jos vyras yra nuostrius lietuviai ir i- tai daug dėmesio nekreipia.

ELENA BLANDYTĖ, anksčiau pa- žįstama kaip aktorė ir deklamatorė, balandžio 20 d. Jaunimo Centre už- siarekomendavo kaip solistė, duoda- ma pirmąjį dainų recitalį. Ji savo koncertui pasirinko tik kompoz. Vik- toro Banaičio harmonizuotas liet. liaudies dainas. Dainininkė akompa- navo Vl. Jakubėnas. — Tai pati va- kara kitoje Jaunimo Centre salėje buvo lietuvių dainų gydytojų sąjū- gos balsas. Be šokių ir vaišių, buvo dainų programa, kuria atliko sol. Praurimė Krasauskaitė-Ragienė. Pu- blikai rinko gražiausias viešnių suk- neles. — Sekmdienį Jaunimo Cent- re savo pasirodymą turėjo jauno- jo kompozitoriaus Dariaus Lapins- ko mokinio studija. Šiame koncerte buvo buvo atlikta Mocarto muzika; dailiuoju skaitymu pateikta kompo- zitoriu liečianti medžiaga: ištraukos iš Mocarto laiškų, užrašų ir pan. La- pinsko muzikos studija šiuo metu lanko 25 mokiniai. — Nemaža tau- tiečių tą savaitgalį lankėsi Balzoko Lietuvių Kultūros Muzėjuje, kur vy- ko sesers kazimierietės Mercedes dal- lės paroda. — Balandžio 21 d. pir- mąjame pirmenybių pasirodyme "Li- tuanikos" futbolininkai buvo pri- versti nusileisti CDA vienuolkei 2: 3 (rezervas — 1:5). Taip pat tą dieną baigėsi ir Amerikos Lietuvių Sporto Federacijos surengtos lietu- vių krepšinio žaidynės.

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. Inž. Mi- kalojus Ivanaukas Nekalto Prasidė- jimo liet. parapijos salėje demon- stravo liepos tapybos meną seselės kazimierietės ir kitiems kvesti-

Mielieji bičiuliai — giminės JONEI ir VLADUI PLEČKAČIAUS, jo TEVELIUI Lietuvo- je mirus, reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime —

B. V. Korosevičiai M. V. Kriščiūnai
I. J. Birštonai J. J. Ignatavičiai

Tendencingi lankytojo išpūdžiai

Henrikas Paulauskas, Vilniaus radijo pranešėjas, neseniai vie- šėjęs Kanadoje, antrą dalį savo išpūdžių paskelbė "Gimtojo Krašto" 1968 m. balandžio 11 d. laidoje. Nusistebėjęs išeivių naivumu, jis vėl pasiūlo iš kunigų, primindamas Andrijaus- kienės pastabą:

— Na ir prasmano niekus. Nu- važiuav pas saviškius į Kupiškį, pa- buvau. Ir niekas nieko nekaujo, ne- aimanavo. O va, kunigas Bubinas Monrealyje tai tikrai kartą iš saky- los paskelbė: "Mielieji parapijony, ka- dangi aš persiploviau piršta, prašom šiandien per rinklavą nemesti smul- kių monetų, nes man bus sunku jas suskaičiuoti. Aukokite popieriniais."

Išeivijos klebono didysis rū- pestis — parapijos išlaikymas. Jokia pagalba iš šalies neatėi- na — jei parapija nepajėgia iš- silaikyti, nustoja egzistavusi. Dėlto klebonams tenka labai ne- dėkinga pareiga telkti lėšas vi- sais įmanomais būdais, nes au- kų toli gražu neužtenka. Dar sunkiau tada, kai tenka staty- dinti bažnyčią. Kun. J. Bobinas Monrealyje atliko didelį užda- vinį ta prasme, kad sudarė pa- grindą gražiai, didelei Sv. Kazi- miero bažnyčiai. To svečias, ži- noma, nepastebėjo, nes nenorė- jo pastebėti. Juk viską reikia tempti ant sovietinio kurlapio...

Dailininkų sodyboje

Nustebė, atrodo, ir dailini- kai Tamošaičiai paskaitė H. Pau- lausko pasikalbėjimą, irgi už- temptą ant savojo kurlapio. Sve- čias rašo apie vizitą pas juos:

— Iš pradžių ir aš buvau "vaduo- tojas". Laikui bėgant, iškryjo paga- rūninkos ir tuščios kalbos, miesto triukšmas, nusiploviau ir įsikūriau laukuose, — pasakoja Tamošaičiai. — Ruošiu parodas, plačiai susiraš- nėjau su teviškėje gyvenančiais dai- lininkais. Tai vis mano draugai. Daug gerų žmonių jau gyv. nebėra. Su Stepu Zuku šėserius metus mo- kėmės. Paskui Petriui Cvirkai jau aš pats buvau mokytojas. Su Macke- vičium, Palaima, Norkum 1930 me- tais Biržų apylinkėse ud vagonus liaudies meno darbų pririnkom...

Pasizvalges dailininkų Tamo- šaičių bibliotekoje, H. P. atsi- renka tai, kas labiausiai tinka jo propagandiniam uždavinui, būtent, S. Nėries autografuota knyga. Mat, 1940 m. p. Tamo- šaičiai paruošė tautinius drabu- žius "mūsų respublikos delega- cijai, vykusiai į Maskvą, ir TSRS Aukščiausios Tarybos sesijai". Grįžusi S. Nėris atsidėkojusi autografu 1940. IX. 14.

Lyg ir to radiojo paskaitintas, H. P. paklausė:

— Ar ne laikas jums surengti savo meno parodą Lietuvoje? — paklau- siau.

— Reikėtų. Oi, kaip reikėtų... Susimąstė senasis dailininkas. Ži- no — nepritars, oi, nepritars jo no- rui visa "vaduofojiška" visumėnė. Plius per tą savo spaudą, boikotuos parodas, niekias kūryba... Ir svar- to Tamošaičiai — ar žengti per Ru- bikoną?

Tai H. P. versija. Kaip iš tik- rūjų buvo, tikėtai kiti pokalbio dalyviai galėtų pasakyti. Sprend- žiant iš viso aprašyti, ir čia galėjo būti autoriaus vienaši- liškumo.

Koncerte liūdina

Rašydamas apie kitus meni- ninkus, H. P. irgi laikosi to pa- ties tono — "pas mus viskas ge- riau". Stai kaip atrodė jam lie- tuvių studentų koncertas:

Monrealio lietuvių Vytauto klube koncertavo Čikagos studentai, lia- dies šokių šokėjai. Žiūrėjau ir plo- jau, džiaugiausi, kad jie išmoko se- nuosius šokius, bet vis tiek buvo liūdina. Melodija sklido iš magneto- fono juostos. Merginos ir vaikai- ni skubėjo kuo greičiau atlikti progra- mą. Ju veiduose nematėsi to gero kūrybinio džiaugsmo, to jaunatvi- ško užsidegimo, kuris būdingas mū- šų studentams saviveiklininkams. O šiaip jau koncertas buvo "lietuviškas" — velavo visa 50-tia minučių...

Antroje dalyje puikiai dainavo Stasys Baras-Baranaukas. Jis atliko septynias arijas ir tris liaudies dai- nas. O juk tai visos operos krūvis!

niamis svečiams. Seselė Juliette, ku- ri išvyksta į Argentiją išsivežė ne tik šios meno srities instrukcijas, bet ir deginimui reikalingus įran- kius. — Neolituonų krepšinio vyrų komanda jau ketvirtą kartą iškovo- jo pirmąją vietą Marquette Parko amerikiečių krepšinio lygoje. — Mu- (Nukelta į 7-tą psl.)

IRAŠYK SAVO VARDĄ LIETUVIŲ TAUTOS KANKINIŲ KOPLYČIOJE

ŠV. PETRO BAZILIKOJE, ROMOJE.

Lietuvių tautos kankinių atminimui Aušros Vartų Sv. Marijos — Gailestingumo Motinos koplyčios darbai jau pradėti. Koplyčia bus baigta 1968 metais, įėjus laiku surinksime lėšas. Visi lietuviai, ne tik suaugę, bet ir vaikai, prisidėkime savo auka prie šio mūsų tautos kankinių paminklo.

Aukoms adresas: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND, 2701 W. 68 St., Chicago, Ill. 60629, USA. Amerikoje aukos yra nurašomos nuo mokesčių (Tax deductible).

Mūsųose ji būtų gėlėmis apipylė. Čia gi — nė lapelio. Suradau kiše- nėje gintariuką ir įteikiau. Pabu- čiauo.

Tai, tas geriamasis svečias ir koncerte nerado nieko gero ir lydi savo pašaipą kiekvieną išeivių šesėlį.

Radiojo stotyje

Apsilankęs Kanados radijo CBC stotyje rado H. P. mažes ir blogas studijas, menkus magnetofonus, o televizijos stu- dija taipgi negalėjusi nustebin- ti. "Vilniuje, sakau savo paly- dovui, — geresnės (studijos). Jis maloniai šypsoi, aš taip pat." Palydovas, rusiškos programos redaktorius, matyt, šypsojosi, nes visi sovietų propagandistai kartoją tą patį: "pas mus ge- riau". Tas posakis ypač pagar- sėjo Monrealyje pasaulinės pa- rodos metu, kai vaikštinėjo dau- gybė rusų agentų.

Stovyklavietės

Negali abjektvyviai H. P. rašy- ti ir apie stovyklavietes bei va- sarvietes. Esą senieji ateiviai "džiaugiasi tuo, kad jų gimta- sinis kraštas pasuko nauju, socia- lizmo keliu", bet naujieji — ne. Pastarieji iškūrė vasarvietes bei stovyklavietes, bet jos svečiai iš Vilniaus nemielos. Ir štai kodėl: — Klausyk, kas pilsiausia šioje "Baltijos" stovykloje, kas gyvena šiuose bendrabučiuose? — klausiu architektą.

— Mūsų lietuviška jaunimas. Aiš- ku, pažangieji čia nepatenka.

Ir man nebemieli pasidarė graži- ji Kanados ežerai ir lietuviški vie- tovių pavadinimai.

Tai, nemielos jam stovykla- vietės, nes nepatenka "pažan- glieji", t. y. komunistai. Argi patri- otinė visuomenė turėtų jiems įrengti stovyklavietes? Kremlius okupavo Lietuvą, išnaikino tiek daug žmonių, išvežė į Sibirą. Juk tai buvo komunistų darbas. Ar išeiviai turėtų juos globoti?

Ryšių kenkėjai

Yra ir kitų H. P. nušnekėji- mų, bet jie visi to paties sovie- tinio tono. Baigiant kyla klausia- mus: ko siekiama? Glaudesnių ryšių su išeivija? Jei taip, tai toks rašymas yra pats blogiaus- sis pasirinkimas. Tokie ryšiniai- kai nei vienai pusei nepasitar- nauja, nei ir esamus ryšius ap- gadina. Negalima juk grįsti tarpusavio ryšių sovietine pro- paganda. O jeigu Lietuvos kom- partija siekia skleistį tokiu bū- du savo propagandą išeivijoje, parodo naivumą ir nesusigau- dymą padėtyje. Tai tuščios pa- stangos. Natūralūs ryšiai gali megzti tiktai tarp tautiečių au- testiško atvirumo dvasioje. Kur prasideda tendencinga propa- ganda, nyksta tarpusavio ry- šiai. Mf.

PADEKA

Dar kartą dėkojame už taip sėk- mingą jubilėjinę popietę iniciato- riams, visų organizacijų komitetui, rengėjams ir visiems vienuokiu ar ki- tokiu būdu prisidėjusiems bei atsi- lankiusiems. Tikrai šis parengimas primena atsinaujinimo laikotarpį, pa- sireiškusių visų mūsų nuosirdžių bend- ravimu — tarp scenos veikėjų, salės žiūrovų ir seselių. Kiekvienas iš jų savo atsilankymu parodė prie- lankumą ir įvertinimą mūsų darbų bei mūsų siekių. Mes norime gyventi ne sau, bet artimui. T. y. Jums. Savo at- silankymu jūs mums suaukojote \$151.

Klebonas kun. Placidus Barius, OFM, leido naudotis sale be jokio at- lyginimo. Be to, dar Tėvai pranciško- nai pridėjo \$100 auką. Ypatinga pa- dėka Sv. Jono Kr. parapijos klebonui kun. P. Azubaliui už jo taip didelį nuosirdumą ir prielankumą bei stam- bia \$200 auką.

Nepamiršime kun. Pauliaus Baltakio, OFM, pamaldų metu iš- reikšto sveikinimo ir kvietimo visos bendruomenės prisiminti maldose mūsų kongregaciją.

Dėkojame dr. ir poniai A. Sungai- loms už \$50 auką; A. J. Zemaičiams — \$20, Z. Daugvainienei — \$5, A. Gi- niočiui — \$5, B. Reksčiui — \$5, O. A. Virbūnas — \$5, Toronto V. Pūt- vio šaulių kuopai — \$10, Mažlietųjų Moterų Rateliui — \$10. Taip pat no- rime padėkoti Kanados Lietuvių Fon- diui už paskirtą paramą Liet. Vaikų Namams — \$50.

Labai nuosirdžiai dėkojame visiems už materialinę paramą, be kurios ne- būtų įmanoma išsiversti.

Tegul Augščiausias mus visus sau- go savo tėviška globa.

N. Pr. Marijos seserys

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys atlieka programą savo vie- nuolijos penkiasdešimtmečio šventėje Toronte. Apačioje — šven- tės dalyviai. Nuotr. S. Dabkiaus

Tautinių šokių ar kalbų šventė?

AL. GIMANTAS

Spaudoje vis dažniau pasiro- do žinučių apie tautinių šokių šventės pasirošimo darbus. Vi- suomenė su nemažu dėmesiu lau- kia šio kultūrinio sektori- rių bene svarbiausiojo šiais metais įvykio — tautinių šokių šventės. Kaikas jau dabar pla- nuoja sutvarkyti tą savaitgalį taip, kad galėtų pasiekti Čika- ga. Dar kiti mano pradėti ar baigti tuo savaitgalio metines atostogas. Žodžiu, daug kas pla- nuoja įsijungti į šventės žiūro- vų eiles.

Būsimus tautinių šokių šven- tės žiūrovus neramina jau pir- mosios pastabos, gal tik užmo- minos, pasirodžiusios lietuviškų laikraščių skiltyse, esą šventės metu kalbos bus neilgos. Tuo klausimu jau buvo daug rimtų pasisakymų. Po kiekvienos dai- nų ar tautinių šokių šventės buvo prašoma vieno labai svar-baus dalyko: vykite lauk visas! prakalbas ar paskaitas iš tokio pobūdžio švenčių! Čia joms ne- vieta! Čia visai netinkamas tam laikas, aplinka ir nuotaika. Be- veik visi pasisakymai sukosi apie tą patį: negadinkite dainų ar šokių šventės išpūdžio, vien- tisumo ir bendros pakilių nuo- taikos, kuri yra svarbi ir pro- gramos atlikėjams, ir žiūro- vams, kurių kiti tūkstantai bus specialiai atvykę iš tolimų vie- tovių pasigrožėti daina ar tau- tinių šokių. Kalbos tokiu metu iš- vilsnys, dėmsi ir mintis i- šimtus šokėjų, kurie mus džiū- gins savo programa. Ne kalbo- mis, bet tinkamu stebėjimu pa- rodysime šokėjams jų ilgo dar- bo ir pastangų įvertinimą.

Toronto lietuvių jaunimo choras, diriguojamas D. Skrinškaitės, dainuoja sutartines. Apačioje — kankininkų ir skudutininkų orkestras, vad. Stp. Kairo, groja lietuviškas melodijas N. Pr. Mari- jos seserų vienuolijos 50-čio minėjime. Nuotr. S. Dabkiaus

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo "etniviška klinika. Ivaizūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir ir garų vonios. Gydymieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvilles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

RELIGINIAI LEIDINIAI

Propagandiniai kompartijos leidiniai spausdinami dideliais kiekiais, bet religiniai leidiniai — reta išimtis. Jau seniau atspausdintas „Apeigynas“ (trys dalys), o dabar gausniais leidimais atspausdinti mišiolėlių ir Vatikano santarbios nutarimų. Leidiniai jau atspausdinti.

A.A. KUN. POVLAS JAKAS

Kovo 23-24 naktį žuvo kun. P. Jakas, 59 m. amžiaus. Kol kas nėra tiksliai žinoma, kaip mirė kunas. Vėlonis kuriam laikui buvo išstremtas į Sibirį ir grįžo labai suvaręs. Pastaruoju metu buvo be pareigų. Kun. P. Jakas nepriklausomai Lietuvos metais buvo Tėvų maironų vienuolioje, vėliau mokėsi Kauno kunigų seminarijoje. Ją baigęs vikaravo Kauno bazilikoje. Pasijungęs turiningas pamokslais, straipsniais žurnaluose ir religinėmis knygomis.

SENIAUSIAS ARCHITEKTAS

Pokario metais iš Australijos į sovietų okupuotą Lietuvą grįžęs architektas Vytautas Zemkalnis-Landsbergis atvykęs 75 m. amžiaus sukaityti. Gyvena jis Kauno žaliakalnyje, Neris pakrantėje, dirba miestų statybos instituto Kauno skyriuje. Sukakties proga pasikalbėjau su šiuo seniausiu lietuviu architektu „Literatūros ir Meno“ balandžio 13 d. laidojo paskelbė Jonas Minkevičius. Daugelio gražių Kauno pastatų projektų autorius giria šiandienines statybas miestuose, tačiau ir nusiunkindžia: „Daug gero yra naujuose mikrorajonuose, bet aplinkos sutvarkymas — purvynai, klampynai, transporto sunkumai, žalumynų stoka, — deja, nuvertina ir geriausias projektus.“ J. Minkevičius priduria: „Ir jau su širdgėla ir susirūpinimu jis kalba apie miestų žaliuosius plotus, ypač apie sudarytą Kauno Ažulų kalną, Ažulyną, Aukštųjų Šančių Nemuno pakrantes, Vilniaus Vingį. Jam skaudu, kad kartais netgi patys architektai negerbia gamtos, medžių, miesto aikščių... Jis negali susitaikyti su mintimi, kad mažiame Lampėdžių pusnyje plečiamos statybos, kad Kauno Ažulynas — unikumas, žalia salė didelio miesto vidury — metalai čia netgi alinamas. Jį jį kėsinais Dainų slėnio tribūnos su dvylia tikstančių vietų, ruošiamas stadiono rekonstrukcija — norima jį žymiai padidinti. O apie užterštą Girstupį Mickevičiaus slėnyje ir jo nutryptus slėnius nėra ko ir kalbėti — tai tiesiog Kauno gėda. Visus šiuos reiškinius V. Zemkalnis-Landsbergis apibūdina vienu žodžiu — antiarchitektūra...“ Jo nuomone, kolchozinių kaimų statybose turėtų atsiskleisti geriausias liaudies tradicijos: „Čia negali vyrauti standartas. Tipinis namas — tai gamtinis, slopinantis žmogaus vaizduotę. Nesuprantu, kaip galima gyventi kolkių keturaukščiame name?“ Ir šiuose V. Zemkalnio-Landsbergio žodžiuose jaučiamas tylus skundas, nes kompartija kolchoziniams kaimams kaip tik ir perša standartinius, daugiaubius namus, nesiskaitydama su žemdirbių nuotakomis bei jų poreikiais.

SKAUDI NELAIME

„Tiesa“ balandžio 14 d. paskelbė savo korespondento telefoninį pranešimą iš Šilutės: „Balandžio 11 dieną į Klaipėdą iš Sovetskio (Tilžės, V. Kst.) po uždaramo plaukimo baseine surengtos treniruotės skubėjo autobusas su „Granito“ futbolo komandos žaidėjais. Netoli Šilutės buvo geležinkelio pervačia. Čia autobusas su futbolininkais išliko avarijoje. Jos metu žuvo „Granito“ treneris TSRS sporto meistras V. Gruzdevas ir sunkiai sužeistas komandos žaidėjas treneris R. Semaška. Sužeisti dar du futbolininkai — puolėjas sporto meistras A. Matulevičius ir gynėjas V. Zelvyas. Šios avarijos metu taip pat žuvo geležinkelio pervačios sargas P. Palokas. Priežastys, dėl kurių įvyko avarija, tiriamos.“ Iš tokių apgraibomis parašyto pranešimo sunku beatspėti, ar autobusas susidūrė su traukiniu, ar galbūt apsisėdė, atsidaužęs į pervačios įrenėjimus.

LIETUVISKAS MIDUS

Didžiausias lietuviško midaus entuziastas ir kūrėjas yra A. Sinkevičius, Stalikių midaus gamyklos direktorius. Maskvoje neseniai buvo užpatentuotas trys jo sukurti midaus rūšys — „Trakai“, „Bočiai“, „Dainava“. Lietuviškas midus bus išstatytas Sovietų Sąjungos gaminių parodoje Londone.

RYGOS KARIŲ ANSAMBLIS

Kaune, Vilniuje, Pabradėje ir Griškiuose gastroliavo Pabaltijo karinės apygardos dainų ir šokių ansamblis iš Rygos. Beveik visų jo vadovai ir solistai apdovanoti Latvijos „nuspilnusių artistų“ titulais, nors su Latvija jie turi tiek pat bendro, kaip cukrus su druska. Tai liudija Varonio Sidlovskio „Tiesos“ 87 nr. paskelbtos pavarės: ansamblio vadovas — Nikolajus Savkovas, dirigentas — Aleksandras Pustovalovas, dainininkai — Nikolajus Griniovas, Eugenijus Jurjevas, Aleksandras Morozovas, Viktoras Lukjanecas, Markas Ilvevas, Valerijus Sidorėnka, pranešėjas — Sergejus Koršakovas, Aleksandras Pankratovas ir Juris Rutulis, kuris, galimas dalykas, yra latvis. O visi kiti — rusai. Tokiu atveju ši kolektyvą būtų tiksliau pavadinti sovietų okupacines kariuomenės ansambliu. Titulus galėtų parūpinti Maskva.

ŠIAULIEJAI KOKTEILIAIS

Vilniaus kultūrinę prekių gamyklą garsinais pradėjus gaminti iš celofano-polietileno lengvus maišukus, kurie jau seniai yra vartojami Vakarų pasaulyje sumuštiniais bei vaisiams įvynioti. Antroji naujovė su pažalusia barzda — plastmasiniai litriniai baidonėliai šeiminiams, trečioji — įvairiaspalviai šiauduliai kokteilų mėgėjams. Apie šiaudulius vaivandeniams gerti dar nekalbama. Vaivandenių mėgėjams turbūt dar keltų metų teks naudoti prie automatu grandinėmis prirakintus puodus ir higienišku atžvilgiu nevisada viliojančiai atrodančius stiklinius.

PALANGOS ESTRADA

Sezono metu Palangos gyventojai ir vasarotojai koncertų klausydavosi atviroje estradoje giedrais ir šiltais vakarais. Lietus ar vėseninis oras sukludydavo iš anksto numatytas programas. Pernai rudę pradžios visus šią estradą taip apgaudino, kad jos jau neįmanoma pataisyti. Beliko viena išeitis — pastatyti naują. Dengtos estrados planus ruošia Vilniaus miestų statybos projektavimo instituto darbuotojai V. Vėlavičius ir V. Gerulis. Stogą laikys ant gelžbetoninių atramų tvirtintų dvi susikertančios arkos ir tarp jų ištempti plieno lynai. Naujoji salė turės 1420 vietų, pagalbinės patalpos koncertų atlikėjams ir jų klausytojams. Statybą planuoja pradėti šiemet, o ją užbaigti tikimasi iki sekančių metų vasaros sezono pradžios.

LONDON, ONT.

BALTIEČIŲ DIENOS tvarkaraštis ir bilietų kainos: gegužės 11 pamaldos 12 v. vidurdienį; 1.30 v.p.p. vainiko padėjimas; 2 v.p.p. banketas (\$5 asmeniui); 5.30 v. p.p. koncertas (\$2 suaugusiems ir 50 ct. jauniui); 8 v. vak. šokiai (\$2.50 suaugusiems ir \$1.50 jauniui). Vykti į Centennial Hall, 550 Wellington St., miesto centre — Viktorijos parke. Tikrai reta proga išgirsti šio miesto ir lygio baltiečių koncertą: latvių — solistai, estų — gimnastų grupė, lietuvių — „Gyvataras“, „Varpas“, „Baltija“. Plačiau žiūr. ankstesniuose „T2“ numeruose.

KUN. ALF. GRAUSLYS, žinomas pamokslininkas iš Čikagos, ne tik

RINKIMAI. KLB apylinkės rinkiminė komisija praneša, kad rinkimai į krašto tarybą įvyks gegužės 12 d. nuo 9 v. ryto iki 9 v. vakaro. Kalgaris miestas dalinamas į dvi apylinkes — pietų ir šiaurės. Apylinkės rinkimosios ribos — 8 Ave. Rinkiminės komisija lankys visus balsuotojus jų namuose su slapta balsavimu paruošta dėžute. Kviečiame visus tautiečius atlikti savo pareigą.

APYLINKES VALDYBOS suauktas susirinkimas patvirtino naujai susidariusią valdybą: pirm. A. P. Nevada, 4520 Varsity Dr. N. W., Calgary, Alta.

ANTANAS IR VALERIJA MOTO-ZAI džiaugsmingai atšventė savo vedybą gyvenimo 25 metų sukaktį. Per Vėlykas buvo lietuviškos pamaldos šio miesto katedroje, kur viešai pasimelsta už sukaityvintus. Vakarė nemazas skaičius mūsų tautiečių pagerbė Antaną su Valerija gražiai paruoštam bankete. LB pirm. I. Girdevičius pirmutinis pasveikino sukaityvintus ir pakvietė sugiedoti „Ilgiusiu metų“. Kun. Aug. Sabas sukalbėjo atitinkama maldą. Visi ketę valandų linksmas dainas bei dainos išpildė. Svečių tarpe buvo ir K. Viskantienė su sūnumi Anatolium ir jo sužadėtine Viktorija Ratnikaitė iš Detroito. Iš Toronto dalyvavo p. Raškauskai. Kun. L. Kemėsis iš Webbwood atvyko dienai pagerbti savo bičiulį, nes sekmadienį dėl pamaldų savo parapiją negalėjo atvykti.

BALYS ŠVILPA atšventė 70 metų amžiaus sukaktį savo bičiulį tarpe balandžio 10 d. Jo žmonos puikiai paruoštos vaišės dalyvavo LB pirm.

SVARBUS ĮVYKIS HAMILTONO LIETUVIŲ KOLONIJOJE!

Visi vyksta į ateitininkų sendraugių rengiamą

DAINUOJANČIOS

ŽYMANŲ ŠEIMOS KONCERTĄ

gegužės 4, šeštadienį, 7.30 v.v., Jaunimo Centre,

48 Dundurn St. N.

KONCERTO PRADŽIA — PUNKTUALIAI 7.30 VAL. VAKARO • SALĖ ATIDARYTA NUO 6 VAL. VAKARO. • BILLETAI — \$2.50, GIMNAZISTAMS IR STUDENTAMS — \$1.00, PRADŽIOS MOKYKLOS VAIKAMS IR JOS NELANKANTIEMS — ĮEJIMAS NEMOKAMAS • PO KONCERTO TRADICINIAI KARTONO ŠOKIAI • GRAŽIAUSIOS KARTONŲ SUKLEPOS PREMIJAVAMOS • BENNI FERRI ORKESTRAS • UŽKANČIAI, BARAS, LOTERIJA.

KVIECIAME VISUS PAREMTI HAMILTONO JAUNIMO VEIKLĄ. VALDYBA

HAMILTON

RINKIMAI Į KLB KRAŠTO TARYBĄ — gegužės 12 d. Aušros Vartų parapijos salėje nuo 9 v. ryto iki 9 v. vakaro. Maloniai kviečiame visus Hamiltono lietuvius gausiai rinkimose dalyvauti ir balsuoti už savo pasirinktus kandidatus. Balsuokime visi ir atlikime savo lietuvišką pareigą.

APYLINKES VALDYBA rengia Motinos Dienos minėjimą gegužės 12 d. iš ryto 11 val. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje bus pamaldos, 4 v. p.p. Jaunimo Centro salėje įvyks oficialioji minėjimo dalis: motinų pagerbimas, aktorės E. Kudabienės paskaita ir graži meninė programa, kurią paruos Vyskupo M. Valandinskio šeimos koncertas. Kviečiame Hamiltono ir apylinkės lietuvius gausiai dalyvauti. Apylinkės valdyba

ATEITININKŲ METINĖ SVENTĖ — gegužės 4 ir 5 d. Programa: gegužės 4, šeštadienį, 3 v. p.p., vyr. moksleivių ateitininkų bendras susirinkimas; 7.30 v.v. dainuojančios Žymantų šeimos koncertas Jaunimo Centre. Akompanuos muzikas kun. Br. Jurkšas iš Toronto. Po koncerto šokiai — gimnazistams parapijos salėje, suaugusiems — Jaunimo Centre. Sekmadienį, gegužės 5 d. 11 v. pamaldos, vainiko padėjimas prie lietuviško kryžiaus Lietuvos kankiniams atminti. Po šių apeigų Jaunimo Centre visiems bendri pietūs ir akademija, kurioje kalbės Ateitininkų Federacijos vadas prof. J. Pikūnas.

BRONIUS KROKYS iš Ročesterio kalbės prie kankinių kryžiaus žu-

STADYENINĖ MOKYKLA, kadangi dirbo Atvelyko šeštadienį, gegužės 18, Viktorijos dienos savaitgalio šeštadienį, pamokų neturės. Paskutinis mokyklos šeštadienis St. Patrike bus birželio 1 d. Birželio 8, šeštadienį, mokykla iškilmingai užbaigia mokslo metus Jaunimo Centro salėje. Birželio 22 d. mūsų mokykla rengia ekskursiją į liet. šeštadienių mokyklų šventę Woodbridge, M. K.

MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ KLUBO metinis narių susirinkimas — gegužės 5 d. 3 v.p.p., parapijos salėje. Bus metinė apyskaita, renkama nauja valdyba, revizijos komisija ir svarstoma klubo ateities veikla. Kviečiame visus klubo narius dalyvauti. Valdyba.

Geriausią taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyvę „TALKA“ 21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos: Pirm. 9.30—5 v.p.p. Antr. 9.30—5 v.p.p. Treč. 9.30—5 v.p.p. Ketv. 9.30—5 v.p.p. Penkt. 9.30—8 v.p.p. Šešt. 9—1 v.p.p.	Augšti nuosimčiai už indėlius Prieimamos skolinimosi sąlygos Nemokamas KUNA gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas Užkrintas indėlių saugumas Molinos lietuviškas patarnavimas
---	---

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldą.

V. GERULSKIS ROOFING
DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR
NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.
IKAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIU LAIKU.
MI 83400 ANCASTER, ONT.

ST. CATHARINES, ONT.

RINKIMAI. St. Catharines apylinkės ribose gyvenantiems lietuviams pranešama, kad rinkimai į KLB krašto tarybą įvyks vienuolios patalose, 75 Rolls Ave., gegužės 12 d. nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p. Rinkiminės komisijos adresas: J. Girevičius, 99 Grass Ave., St. Catharines, Ont. Tel. 685-5502.

Balsuotojų sąrašas iškabintas rinkiminėje būstinėje. Jeigu kieno adresas netikslius, prašoma pranešti rinkiminėi komisijai.

L. BENDRUOMENES VALDYBA rengia Motinos Dienos minėjimą, kuris įvyks gegužės 12 d., sekmadienį, tuojau po pamaldų. Lietuvių šeštadieninė mokykla ruošia programą, vadovaujančią D. Zubrickienei.

SKAUTAI veikia, dar sueigas, ruošia išpildyti, rengiasi iš anksto važiuoti į tautinę skautų stovyklą.

SAULT STE. MARIE, ONT.

ANTANAS IR VALERIJA MOTO-ZAI džiaugsmingai atšventė savo vedybą gyvenimo 25 metų sukaktį. Per Vėlykas buvo lietuviškos pamaldos šio miesto katedroje, kur viešai pasimelsta už sukaityvintus. Vakarė nemazas skaičius mūsų tautiečių pagerbė Antaną su Valerija gražiai paruoštam bankete. LB pirm. I. Girdevičius pirmutinis pasveikino sukaityvintus ir pakvietė sugiedoti „Ilgiusiu metų“. Kun. Aug. Sabas sukalbėjo atitinkama maldą. Visi ketę valandų linksmas dainas bei dainos išpildė. Svečių tarpe buvo ir K. Viskantienė su sūnumi Anatolium ir jo sužadėtine Viktorija Ratnikaitė iš Detroito. Iš Toronto dalyvavo p. Raškauskai. Kun. L. Kemėsis iš Webbwood atvyko dienai pagerbti savo bičiulį, nes sekmadienį dėl pamaldų savo parapiją negalėjo atvykti.

BALYS ŠVILPA atšventė 70 metų amžiaus sukaktį savo bičiulį tarpe balandžio 10 d. Jo žmonos puikiai paruoštos vaišės dalyvavo LB pirm.

ANTANAS IR VALERIJA MOTO-ZAI džiaugsmingai atšventė savo vedybą gyvenimo 25 metų sukaktį. Per Vėlykas buvo lietuviškos pamaldos šio miesto katedroje, kur viešai pasimelsta už sukaityvintus. Vakarė nemazas skaičius mūsų tautiečių pagerbė Antaną su Valerija gražiai paruoštam bankete. LB pirm. I. Girdevičius pirmutinis pasveikino sukaityvintus ir pakvietė sugiedoti „Ilgiusiu metų“. Kun. Aug. Sabas sukalbėjo atitinkama maldą. Visi ketę valandų linksmas dainas bei dainos išpildė. Svečių tarpe buvo ir K. Viskantienė su sūnumi Anatolium ir jo sužadėtine Viktorija Ratnikaitė iš Detroito. Iš Toronto dalyvavo p. Raškauskai. Kun. L. Kemėsis iš Webbwood atvyko dienai pagerbti savo bičiulį, nes sekmadienį dėl pamaldų savo parapiją negalėjo atvykti.

BALYS ŠVILPA atšventė 70 metų amžiaus sukaktį savo bičiulį tarpe balandžio 10 d. Jo žmonos puikiai paruoštos vaišės dalyvavo LB pirm.

ANTANAS IR VALERIJA MOTO-ZAI džiaugsmingai atšventė savo vedybą gyvenimo 25 metų sukaktį. Per Vėlykas buvo lietuviškos pamaldos šio miesto katedroje, kur viešai pasimelsta už sukaityvintus. Vakarė nemazas skaičius mūsų tautiečių pagerbė Antaną su Valerija gražiai paruoštam bankete. LB pirm. I. Girdevičius pirmutinis pasveikino sukaityvintus ir pakvietė sugiedoti „Ilgiusiu metų“. Kun. Aug. Sabas sukalbėjo atitinkama maldą. Visi ketę valandų linksmas dainas bei dainos išpildė. Svečių tarpe buvo ir K. Viskantienė su sūnumi Anatolium ir jo sužadėtine Viktorija Ratnikaitė iš Detroito. Iš Toronto dalyvavo p. Raškauskai. Kun. L. Kemėsis iš Webbwood atvyko dienai pagerbti savo bičiulį, nes sekmadienį dėl pamaldų savo parapiją negalėjo atvykti.

BALYS ŠVILPA atšventė 70 metų amžiaus sukaktį savo bičiulį tarpe balandžio 10 d. Jo žmonos puikiai paruoštos vaišės dalyvavo LB pirm.

ANTANAS IR VALERIJA MOTO-ZAI džiaugsmingai atšventė savo vedybą gyvenimo 25 metų sukaktį. Per Vėlykas buvo lietuviškos pamaldos šio miesto katedroje, kur viešai pasimelsta už sukaityvintus. Vakarė nemazas skaičius mūsų tautiečių pagerbė Antaną su Valerija gražiai paruoštam bankete. LB pirm. I. Girdevičius pirmutinis pasveikino sukaityvintus ir pakvietė sugiedoti „Ilgiusiu metų“. Kun. Aug. Sabas sukalbėjo atitinkama maldą. Visi ketę valandų linksmas dainas bei dainos išpildė. Svečių tarpe buvo ir K. Viskantienė su sūnumi Anatolium ir jo sužadėtine Viktorija Ratnikaitė iš Detroito. Iš Toronto dalyvavo p. Raškauskai. Kun. L. Kemėsis iš Webbwood atvyko dienai pagerbti savo bičiulį, nes sekmadienį dėl pamaldų savo parapiją negalėjo atvykti.

BALYS ŠVILPA atšventė 70 metų amžiaus sukaktį savo bičiulį tarpe balandžio 10 d. Jo žmonos puikiai paruoštos vaišės dalyvavo LB pirm.

ANTANAS IR VALERIJA MOTO-ZAI džiaugsmingai atšventė savo vedybą gyvenimo 25 metų sukaktį. Per Vėlykas buvo lietuviškos pamaldos šio miesto katedroje, kur viešai pasimelsta už sukaityvintus. Vakarė nemazas skaičius mūsų tautiečių pagerbė Antaną su Valerija gražiai paruoštam bankete. LB pirm. I. Girdevičius pirmutinis pasveikino sukaityvintus ir pakvietė sugiedoti „Ilgiusiu metų“. Kun. Aug. Sabas sukalbėjo atitinkama maldą. Visi ketę valandų linksmas dainas bei dainos išpildė. Svečių tarpe buvo ir K. Viskantienė su sūnumi Anatolium ir jo sužadėtine Viktorija Ratnikaitė iš Detroito. Iš Toronto dalyvavo p. Raškauskai. Kun. L. Kemėsis iš Webbwood atvyko dienai pagerbti savo bičiulį, nes sekmadienį dėl pamaldų savo parapiją negalėjo atvykti.

BALYS ŠVILPA atšventė 70 metų amžiaus sukaktį savo bičiulį tarpe balandžio 10 d. Jo žmonos puikiai paruoštos vaišės dalyvavo LB pirm.

ANTANAS IR VALERIJA MOTO-ZAI džiaugsmingai atšventė savo vedybą gyvenimo 25 metų sukaktį. Per Vėlykas buvo lietuviškos pamaldos šio miesto katedroje, kur viešai pasimelsta už sukaityvintus. Vakarė nemazas skaičius mūsų tautiečių pagerbė Antaną su Valerija gražiai paruoštam bankete. LB pirm. I. Girdevičius pirmutinis pasveikino sukaityvintus ir pakvietė sugiedoti „Ilgiusiu metų“. Kun. Aug. Sabas sukalbėjo atitinkama maldą. Visi ketę valandų linksmas dainas bei dainos išpildė. Svečių tarpe buvo ir K. Viskantienė su sūnumi Anatolium ir jo sužadėtine Viktorija Ratnikaitė iš Detroito. Iš Toronto dalyvavo p. Raškauskai. Kun. L. Kemėsis iš Webbwood atvyko dienai pagerbti savo bičiulį, nes sekmadienį dėl pamaldų savo parapiją negalėjo atvykti.

BALYS ŠVILPA atšventė 70 metų amžiaus sukaktį savo bičiulį tarpe balandžio 10 d. Jo žmonos puikiai paruoštos vaišės dalyvavo LB pirm.

ANTANAS IR VALERIJA MOTO-ZAI džiaugsmingai atšventė savo vedybą gyvenimo 25 metų sukaktį. Per Vėlykas buvo lietuviškos pamaldos šio miesto katedroje, kur viešai pasimelsta už sukaityvintus. Vakarė nemazas skaičius mūsų tautiečių pagerbė Antaną su Valerija gražiai paruoštam bankete. LB pirm. I. Girdevičius pirmutinis pasveikino sukaityvintus ir pakvietė sugiedoti „Ilgiusiu metų“. Kun. Aug. Sabas sukalbėjo atitinkama maldą. Visi ketę valandų linksmas dainas bei dainos išpildė. Svečių tarpe buvo ir K. Viskantienė su sūnumi Anatolium ir jo sužadėtine Viktorija Ratnikaitė iš Detroito. Iš Toronto dalyvavo p. Raškauskai. Kun. L. Kemėsis iš Webbwood atvyko dienai pagerbti savo bičiulį, nes sekmadienį dėl pamaldų savo parapiją negalėjo atvykti.

BALYS ŠVILPA atšventė 70 metų amžiaus sukaktį savo bičiulį tarpe balandžio 10 d. Jo žmonos puikiai paruoštos vaišės dalyvavo LB pirm.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

ANTANO VANAGAICIO ISTEIGTAS „MARGUTIS“ ruošiasi minėti 40 metų veiklos sukaktį. Radijo programos dabar penkis kartus savaitėje iš WXRT FM stoties pravežia Petras Petraitis ir Eglė Vilutienė, talkinami Leono Narbuto ir Romo Sakadolskio. „Margučio“ paskelbtame promoginės muzikos dainininkų konkurse gegužės 4 d. Čikagoje užsiregistravo dalyvauti 8 dainininkai. Tai pačią dieną bus surengtas sukaityvins pobūvis Inn Motion salėje Čikagoje, kuriame programa atliks konkurso laimėtojai. Tautinių šokių šventės išvakarėse „Margutis“ rengia gegužinę su įdomia programa, o pagrindinis 40 metų sukakties minėjimas numatomas spalio 13 d. „Margutis“ Čikagos lietuvių kultūriniam gyvenimui yra išvares gilia darbo vagonė ne tik radijo programomis, bet ir A. Vanagaicio pradėtu leisti žurnalu, kuriame, deja, neteko sulaukti šios reikšmingos sukakties. Amžinybės iškelavo A. Vanagaitis, Antanas Olsis, Kazys Deivickis, dr. Bronius Dirmekis, Pranas Gudas, automobilio nelaimėje žuvusi Lilija Vanagaicienė ir jaunesnios kartos poetas Algimantas Maculis; sunkiai susirgo jų pavaduotojais pakviestas žurn. Henrikas Zemelis. „Margučio“ administracijos pareigas dabar eina Matas Naujokas.

Vokietija

LB KRAŠTO TARYBA savo suvažiavime išrinko penkis atstovus į PLB seimą Niujorke: krašto valdybos pirm. inž. J. K. Valiūna, Vasario 16 gimnazijos direktorių V. Natkevičių, dr. J. Grinių, kun. A. Bernatoni ir A. Lingę.

SUVAŽIAVIME BUVO APARTAI Vasario 16 gimnazijos bendrabučio reikalai. Dabartinis bendrabutis yra įsikūręs senoje Rennhoffs pilyje, kurios remontas pareikalautų perdidelių išlaidų. Dėl šios priežasties suvažiavime dalyviai pareiškė principinį sutikimą naujo bendrabučio statybai. Ūkinėms ir techninėms sąlygoms iširti į specialią komisiją įeina inž. J. K. Valiūnas, kun. A. Bernatoni ir dr. P. Karvelis.

IS VASARIO 16 GIMNAZIJOS direktoriaus V. Natkevičiaus padaryto pranešimo krašto tarybos suvažiavime išryškėjo, kad šiuo metu gimnazijoje mokosi 106 mokiniai: I klaseje — 21, II — 17, III — 17, IV — 16, V — 8, VI — 7, VII — 4 ir VIII — 5. Pernai dėstė 24 mokytojai, jų tarpe 9 vokiečiai, o šiemet dėstė 18 mokytojų — 14 lietuvių ir 4 vokiečiai. Mokytojų taryba apsvačius būdus ir priemones mokinių lūkesčiams stiprinti. Tuo tikslu priimta daugiau darbo reikalaujanti lietuvininkų dalykų programa. Rezultatai jau dabar matomi, nes vis daugiau mokinių ima kalbėti lietuviškai.

AMERIKOS LIETUVIŲ KLUBAS balandžio 27 d. savo salėje Amsterdamo, N. Y., 75 metų amžiaus sukakties proga pagerbė Juozą Olsauską, buvusį Tautos Teatro ir „Vilko“ aktorį. Sukaktuvinius su Antanu Vanagaiciu ir Viktoru Dineika, sudarę humoristinę „Dzimdži Drimdzi“ grupę, applanė daug Amerikos lietuvių kolonijų taisy laikais, kai apie profesinį lietuvių teatrą bei jo aktorius dar beveik niekas nebuvo girdėjęs. J. Olsauskas vargoninkavo keliose lietuvių parapijose, su adv. A. Stokna buvo įsteigęs 12 metų veikusią lietuvišką radijo programą Amsterdamo. Už nuopelnus lietuvių tautai jis yra apdovanotas D. L. K. Gedimino IV laipsnio ordinu.

I PLB SEIMĄ NIUJORKE atvyks rašytojas Pulgis Andriusis iš tolimosios Australijos.

RIAUSIŲ METU NUKENTĖJO „Darbininko“ administracija Brooklyn, susilaukusi šūvio į langą. Balandžio 17 d. laidojo rašoma: „Kulka pataikė į antro aukšto laiptų kambarį, perėjo per lovos galą ir duris. Įvykiu tirti buvo atvykęs policija. Praeitais metais nakties metu į redakcijos langą buvo paleisti du šūviai.“

JUNGTINIŲ TAUTŲ Moterų Draugijos Manhattan skyriaus pirm. Irena Vladimirovė, JT bibliotekos direktoriaus L. Vladimirovo žmona, skyriaus susirinkime surengė iš sovietų okup. Lietuvos gautų gintaro dirbinių parodėlę ir skaitė, anot „Laisvės“, „įdomią paskaitą apie Lietuvą ir lietuvišką gintarą“. Ka ji moterims pasakojo apie Lietuvą, „Laisvę“ nepasakė. Viešnių tarpe buvo Sovietų Sąjungos ambasados sekretoriaus žmona M. Zenkevičienė, „Moscow News“ korespondento žmona O. Žiugždienė ir „Vie-nybė“ praradusi JT žurnaliste L. Mėja Narkelluaitė. Pastaroji parodė iš Vilniaus gautą filmą apie lietuviškus vitražus „Saulės pasaka“, filmavo gintaro parodėlę ir fotografavo susirinkimo dalyvių grupes.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ Organizacijai Pasaulinė Sąjunga ruošia išleisti prancūzų ir anglų kalbomis informacinę knygelę trim

LIETUVIŲ JAUNIMO TEATRAS steigiamas Sidnėjėje. Sudarytas organizacinis komitetas: vadovė — Ava Saudargienė, jos pavaduotoja — Ramunė Zinkutė, administratorius — M. Šumskas, scenos vadovas — A. Plukkas, muzikinis vadovas — Br. Kiveris, nariai — D. Skurliūnė, D. Zubrickienė, G. Kazokienė, M. Osinaitė-Cox ir Br. Genys. Į planus jau įtrauktas linksma vakaris, Tautos šventės minėjimas ir dalyvavimas Lietuvių Dienų jaunimo programoje Adelaidėje.

KANADOS SOSTINĖ KVIEČIA PASIGROŽETI OLANDIJOS KARALIENĖS DOVANOTOM TULPĖM IR KETURIŲ LIETUVIŲ DAILININKŲ MENO KŪRINIAIS gegužės 12, sekmadienį, 1 v.p.p. Otavos arkivyskupijos rūmų salėje MATYSITE DAILES DARBUS: S. KVETIENĖS, O. ŠABLAUSKIENĖS, A. TAMOŠAITIENĖS, IR A. ZUBIENĖS. DR. H. NAGYS ATIDARYS PARODĄ SAVO KALBA „APIE MENĄ IR MENININKES“ Rengėjas — KLB Otavos apylinkė

OTTAWA, ONT.

KLB KRAŠTO TARYBOS RINKIMAI Otavos apylinkėje įvyks arkivyskupijos rūmų salėje (Parent ir Quigues gt.) gegužės 12 d. nuo 12 iki 4 v.p.p. Rinkiminė komisija

PAMALDOS. Gegužės 12 d., 12 val., arkivyskupo katedroje lietuviškos pamaldos. Kun. dr. V. Skilandžiūnas atnašaus Mišias ir pasakys šiai dienai pritaikytą pamokslą.

PARODA. 1 val. arkivyskupijos rūmų salėje — dailininkų S. Kvietienės iš Toronto, O. Šablauskienės iš Montrealo, A. Tamošaitienės iš Kingstono ir A. Zubienės iš Montrealo darbų paroda. Jos atidarys dr. H. Nagys kalbės tema: „Apie meną ir menininkes“.

MOTINOS DIENA. Mūsų mažieji, paruošti D. Balsevičienės, pagerbs Mamytę dailiu žodeliu ir pirmomis darželio gėlėmis. Dr. J. Rimšaitė kalbės: „Apie atominio amžiaus motiną“. N. Štepanavičiūtės vadovaujama jaunimas pašoks tautinių šokių. Užbaigo bendrą kavutę.

Dr. Marija Ramūnienė

RODNEY, Ont.

MOTINOS DIENOS minėjimas ir šeštadienines lietuviškos mokyklos metinės pabaigė įvyks gegužės 5, sekmadienį, 4 v. p. Lietuvių Klubu namuose. Meninė dalį sudarys išpildyti Windsoro jaunimas, vadovaujamas V. Tautkevičienės, ir mūsų šeštad. mokyklos mokiniai, vadovaujami mokytojo V. Ignaičio. Paskaitą skaitys, taip pat svečias iš Windsor — dr. C. Kuras. Maloniai kviečiame kaimyninių apylinkių tautiečius į minėjimą.

Apyl. valdyba

WINDSOR, ONT.

Nuo vaikystės viliojo pasakų pasaulis

Pasikalbėjimas su dailininke

Dail. VI. Stančikaitė-Abraitienė, gyvenanti Klevelande, pirmą kartą surengė savo dailės parodą Toronte Prisiškilimo parodų salėje. Ta proga ji lankėsi "T2" redakcijoje, kur ir atsidarė šis pasikalbėjimas. Red.

— Kas paskatino Jus surengti savo dailės darbų parodą Toronte? Ar nemanote perkelti ją į kitas Kanados lietuvių gyvenvietes — Montrealį, Hamiltoną ir pan.?

— Lietuviai draugai ir pažįstami, gyvenantieji Kanadoje, yra keli metai mane skatinę ir kvietę. Atvykdama į Torontą, galvojau apie antrą parodą Hamiltone, bet apsisprendimas priklausys nuo daugelio dalykų, pasibaigus parodai Toronte.

— Suradote savitą kūrybos stilių. Kaip jis suformavotė bei kas daugiausia palenkė Jus tokiam stiliui?

— Esu įsitikinusi, kad intensyviai dirbant savo kūrybos srityje stilius išplaukia iš kūrybos vidaus praturtinto pasaulio ir jo išlavinios rankos. Manau, kad stiliaus pastovumas priklauso nuo kiekvieno dailininko būdo.

— Koks iš viso buvo Jūsų kelias į meno pasaulį? Kas jį sunkino ir kas lengvino?

— Nuo vaikystės dienų mane viliojo ir šaukė vaikų pasakų pasaulis, kuris turi vaizduoti plačias erdves ir laisvę, o kūrybai augina sparnus. Pats gyvenimas pastūmėjo ir tą sritį. Visada ilgėjau laisvos kūrybos, tapybos, akvarelės ir t.t., kur dailininkas nebeseka rašy-

Dail. VI. Stančikaitė-Abraitienė

K. Barėnas apie "Nidos" planus

Kazys Barėnas yra "Nidos" leidinių, savaitraščio "Europos Lietuvis" ir "Pradagių" redaktorius. 1967 m. gruodžio 30 d. minėjo 60-į gimtadienį. Šalia suminėto pareigų, nepaliekia rašytojiškos plunksnos rūdėti ir turina mūsų literatūrą savo kūrinių. Be to, yra išvertęs ir svetimuose autorių į lietuvių kalbą: J. Steinbecko "Tarp pelių ir vėjų", J. Hiltano "Sudie, pone Cipse", W. Faulknerio "Intruder in the Dust" ir kt. Su savo kūryba viešumoje atskirai leidinių yra pasirodęs tik viena karta: 1953 m. išleistas jo apsakymų rinkinys "Giedra visada grįžta". Savo kūrinius spausdina "Europos Lietuvis", "Metmenų" žurnale išspausdinęs savo apysaką "Sąjūdimas Gervydų kaimė". Užklaustas apie "Nidos" leidimo planus, K. Barėnas atsakė:

"Dabar išėjo "Ketvirtoji Pradalgė" ir "Dėl mūsų sostinės" (Vikt. Biržiškos "Neužgijusios žaizdos"). Pastarasis leidinys kartojamas nauja laida — pirmą kartą jis buvo išleistas Lietuvoje. Jau atspausdinta M. Vaitkaus "Nepriklausomybės saulė" I dalis ir A. Barono romanas "Pavasario lietus". Šiuo metu renkamasi A. Rūtos romanas "Prisiškilimas", o po to bus renkamasi M. Vaitkaus "Nepriklausomybės saulė" II dalis (tų atsiminimų iš nepriklausomos Lietuvos bus ir trečioji dalis). Turime J. Tininio, A. Giedriaus, A. Rūtos, P. Girdžiaus novelių apsakymų rinkinius, bet šiuo metu man būtų sunku pasakyti, kas po ko eis... Jei bus progos, dar įterpsiu į augščiau minėtų autorių tarpą ir savo kny-

DAIL. ANTANO RŪKSTELIS paroda atidaroma gegužės 5 d. Čiurlionio Ansamblio namuose, Klevelande. Iki gegužės 12 d. čia bus išstatyta keliasdešimt jo naujausių tapybos darbų. Parodą globoja LB Klevelando I apylinkės valdyba.

DAIL. ROMO VIESULO darbų paroda atidaroma gegužės 4 d. Čiurlionio Ansamblio namuose, Klevelande. Iki gegužės 12 d. čia bus išstatyta keliasdešimt jo naujausių tapybos darbų. Parodą globoja LB Klevelando I apylinkės valdyba.

ALGIRDAS GUSTAITIS, gyv. Los Angeles mieste, Kalifornijoje, nežūrint įvairių prieštų, teberengia etnografinės Lietuvos žemėlapius, kurie apims ir prūsų žemes. Jie rengio tvirtinimu, būsia dviejų formatų — mažojo ir didžiojo. Taip pat naują Lietuvos žemėlapių rengia si išleisti L. Bendruomenės švietimo taryba ir Lietuvių Enciklopedija.

VI. Stančikaitė-Abraitienė

tojo minties, kaip kad iliustravime.

Kūrybai sąlygas sunkino šeimos (motinos) pareigos, vėliau karas išbraukė kelis net gal kūrybingiausius metus, išmesdamas iš pusiausvyros gyvenimą ir iš dalies palauždamas sveikatą. Pakilus ir atsitiesus vėl praskriejo keli mažiau produktyvūs kūrybos metai. Kūrybos sąlygas lengvino aplinkoje esantieji kolegos ir draugai, kurie skatino ir įvertino mano kūrybą, kurie, reikalaujant, tiesę pagalbos ranką, siūlė talką parodas ruošiant, dalinosi savo sielos turtais ir švietė man savo vėrlumą bei savo kūrybą.

— Pažįstate abi Amerikas — Šiaurės ir Pietų. Kuri iš jų artimesnė Jums ir Jūsų kūrybai?

— Pietų Amerika pasiūlė savo globą ir padangę, kai buvau su savo šeima to labiausiai reikalinga, o kitur neturėjau galimybės įvažiuoti. Tas kraštas žavėjo savo tropiško klimato grožiu, jauna bepražystančia kultūra. Gausiausiai lietuvių tautiečių susispietusių vietovė — S. Paulo mieste metai bėgo darbingi, kiek sąlygos leido. Ten priklausiau brazilų dailininkų sąjungai ir turėjau progos dalyvauti jų bendrojoje parodoje. Bet ilgainiui ėmė viliooti ir kiti pasaulio uostai. Ir taip mes pasiekėme S. Ameriką. Pradžią visur sunki, bet šandien galiu pasakyti daug gražių dalykų apie šį kraštą ir galiu prisipažinti, kad aš ir mano šeima žengiamo vis pirmyn.

— Kaip vertinate apskritai dabarties moderniąją dailę ir jos ryšį su lietuviškąja dailė?

— Modernioji dailė domiuosi, kiek sąlygos leidžia. Keliaudama su savo parodomis lankiau muzėjus ir individualias parodas įvairiausių krypčių. Bet ir meno pasaulis turi savo saulėtekis ir saulėleidžius. Šandien dar peranksti pasakyti, kada ateis šio laikotarpio meno pažydimas.

Lietuviškoje dailėje jau atsispindi šio krašto moderniojo meno spinduliai. Įtaka neišvengiama — aplinka, kurioje esame, ir nuotolis nuo gimtojo krašto ai dvi rūpimos prieštajama, kad nesutirptų mūsų individualus tautinis žerėjimas.

ga, o jei ne — leisiu savo lėšomis... Šių metų pabaigoje turėtu išeiti "Penktoji Pradalgė", jeigu suspėsimė susitvarkyti su medžiaga. Rudenį, žinoma, turėtu išeiti ir tasai kalendorius, apie kurį Tamsta gražiai pasakojė (tiesą pasakius, man jau nusibodo tuos kalendorius ruošti, nes tai gana įkyrus darbas). Dar mes turime ir kitokių planų, bet apie juos gal kada, kai bus labiau paaiškėjusios datos, kada išleisime."

Kiek teko patirti, "Penktoji Pradalgė" bus skirta Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakčiai paminėti. Ta tema kūriniui ir straipsniai jau telkiami.

Edvardas Šulaitis

Dail. Vladas Stančikaitė

Pelnės gėlės

Tapyba 1961

Išliks Naugarduko lietuviai?

Ar okupuotos Lietuvos tautiečiai įstengs juos išsaugoti?

ALGIRDAS GUSTAITIS

Senovėje garsėjusiame Naugarduke, kur žmonės pradėjo kurtis 1000 metų prieš Kristų, jau apie X a. po Kristaus lietuvių kilmės žmonės buvo pastatę gynybinius pilis. Manoma, kad 1251 metais Naugarduke krikštą ir karūną priėmė Lietuvos karalius Mindaugas.

Daug gero ir blogo matė Naugarduko gyventojai. Jie turėjo kovoti prieš totorius, kryžiuočius, rusus, lenkus. Kovojant krito daug lietuvių, bet nemažai ir išliko. Dar ir dabar yra tebekalbančių lietuviškai ir tyliai tebeprašanti išgelbėjimo iš juos jau apsupusių ir naikinančių slavų masės.

Kartais parašoma apie tebe gyvenančius lietuvių salas Naugarduko apylinkėse esančiuose paskiruose kaimuose, vis dar lietuviškai tebekalbančiuose. Kaikas pateikia sausų skaičių, kiek galvų ten buvo, kiek numirė ir kiek dar tebekalba lietuviškai. Man rodosi, svarbiau yra ne skaitlinės, bet kaip išsaugoti ten gyvenančiuose lietuvių kalbą, kad ji, mums be linksniojančioms skaitlinėms, visiškai neišnyktų.

Rašoma, kad XIX a. pabaigoje ten buvo apie 2000 ar 3000 lietuvių. Su kiekvienais metais jie mažėjo. 1957 m. Zasečių km. lietuviškai tebekalbėjo 30 žmonių. Yra ir gausnės lietuviškai kalbančių vietovių.

Dabar Naugarduko miestas stipriai susilavinęs, bet jame, be abejonės, tebėra nemaža mūsų kilmės žmonių, tik nedrįstantį prisipažinti. Prieš I pasaulinį karą okupantai rusai draudė lietuviams viešai lietuviškai kalbėti, net vartojo iškaikas, draudžiančius lietuviškai kalbėti. Neklausantieji būdavo persekiojami, baudžiami. Po I

pasaulinio karo kiti okupantai — lenkai vėl brutaliausiai toliau naikino naugardukiečių lietuviškumą, draudė viešai lietuviškai kalbėti. Dabar, po II pasaulinio karo, vėl naugardukiečių lietuvių slopina, naikina gandai.

O vistik dar yra lietuviškai kalbančių Zietelėje, Zasečiuose, Kurpešuose, Dainavoje, Pagiriuose ir gal kitur.

Prieš I pasaulinį karą lietuvių kalbininkai vyko į Zietelę ir kt. apylinkes senosios lietuviškos rinkti, užrašyti. Dr. Volteris, dr. Būga jos nemažai surinko. Prūsų lietuvių, pasaulinio masto kalbininkas dr. Jurgis Gerulis buvo parašęs studiją apie Zietelės, Lazdūnų, Gervėčių apylinkių lietuvių kalbą, bet, kaip pranešė vokiečių mokslinis žurnalas "Zeitschrift fuer Ostforschung" 1962 metų II sąsiuvinyje, ji nukankino rusai-bolshevikai belaisvių stovykloje. Nežinoma, ar yra kur nors išlikę si toji dr. Gerulio studija, buvusi rankraštys.

Po II pasaulinio karo naugardukiečių lietuvių kalbą tyrinėjo estas Arumo, norvegas Stang, lietuvi A. Valaitis, A. Vidugiris ir kt. Jie užrašė vertingos tautosakos, žodžių. Kaikurių ty apylinkių lietuvių žodžiai yra kiek skirtingi nuo įprastinės lietuvių kalbos. Sakysime, vietoje mūsų šio tenai, jie sako "tenaka", vietoje kaimas, jie sako "vesė", vietoje arba, jie sako "abo" ir t.t.

Skaidu, liūdna skaitant apie tokias mokslininkų išvykas užrašyti beveik mirstančių lietuvių kalbai tose apylinkėse.

Stenkimės Naugarduko apylinkių lietuvių apsaugoti nuo išnaikinimo.

Užsieniuose gyvenantieji lietuvių galetų ir turėtų tuo reikalu daugiau rašyti spaudoje, asmeniniuose laiškuose okupuotoje Lietuvoje gyvenantiems lietuviams, kalbėti per "Amerikos Balsą", Vatikano radiją ir kitur, prašant dabartinėje Lietuvoje esančiuosius lietuvių susirūpinti naikinamų, mirstančių žeteliečių ir kitų lietuvių kalbą.

Tiesiogiai ir sėkmingiausiai tuo nepaprastai lietuvių tautai svarbiu reikalu galetų ir turėtų susidomėti dabartinėje Lietuvoje gyvenantieji mūsų lietuvių. Nežinoma tuo reikalu parašyti, neužtenka pasiūsti mokslininkų ar kalbininkų studentų būrelį senosiomis tarmėms užrašyti. Reikia tose apylinkėse, kur tebe gyvena lietuviškai kalbantieji ar kur yra tikros lietuvių kilmės asmenų, okupacijose pamiršusių lietuvių kalbą, steigti lietuviškus vaikų daržėlius, lietuviškas mokyklas, lietuviškas bibliotekas, organizuoti tautinių šokių ir dainų ansamblius ir pan. Šitai privalo daryti humaniško mokslo, istorijos, mokslo labui.

Jau esu rašęs kitoje lietuvių spaudoje apie pasibaisėtiną lenkinimo žala dabartinėje okupuotoje Lietuvoje. Iš Lietuvos į Lenkiją išvažiavus visiems nerėjusiems išvykti, Lietuvoje neturėtų būti nei lenkiškų mokyklų, nei lenkiškų tautinių ansamblių, nei spausdinamų didžiuliais tiražais lenkiškų knygų. Jei išvyko visi lenkai, aišku, jų neliko.

Esame liudininkai šimtmečiais Naugarduko apylinkėse gyvenančių lietuvių naikinimo. Tokį naikinimą vietiniai lietuvių, manykime, gali sustabdyti, jei parodytų reikiamą pastangą.

Saugomi reti gyvuliai, pvz. stumbriai Baltvyžio giriose, kur jie karo metais buvo beveik išnaikinti ir kur jie jau žymiai pagausėjo, o tuo tarpu panašiose apylinkėse senieji lietuvių vis toliau tebeinaikinami. Tai baisus palyginimas! Gyvuliai saugojami, įstatymais globojami, gi lietuvių naikinami, neduodant jiems nei savo žodžio, nei pasilinksminimo.

Lietuviai, neleiskime naikinti Naugarduko apylinkėse gyvenančių lietuvių!

SKULPTORIAUS ANTANO MONCIO, Paryžiuje gyvenančio lietuvių, kūrinių paroda buvo atidaryta balandžio 24 d. Paryžiaus Marais galerijoje, Place du Marche Sainte Catherine, kur tuo metu vyko Marais festivalis. Su lietuvių skulptoriaus kūryba paržyčius supažindino Paul Ortoli, katalogo įvadą parašė meno kritikas Edward F. Foy. Paroda truks iki liepos 1 d.

Latvių teatro aktoriai pasiryžę vaidinti rašytojo A. Landsbergio veikalą "Penki stulpai turgaus aikštėje" gegužės 4, šeštadienį, 7.30 v.v., Bickford Park gimnazijos salėje, 777 Bloor St. W., Toronte. Nuotr. J. Ligerio

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS INSTITUTAS Čikagoje balandžio 6 d. pradėjo paskutinį šių mokslo metų ketvirtį. Bendrinės lietuvių kalbos kursą, vertimus iš anglų kalbos ir stilistiką dėsto D. Velička, žurnalistikos pagrindus — kun. dr. J. Prunskis, lietuvių kalbos metodiką ir mokyklinę praktiką — A. Dundulis.

PROF. DR. ELENA TUMIENĖ dalyvavo pasaulinės literatūros dėsčių konferencijoje balandžio 18-20 d. d. Indianos universitete, Bloomington, Ind. Sios konferencijos rengiamos kas treji metai. Dr. E. Tumienė profesorijau Fullertono kolegijoje, Kalifornijoje.

BALTIEČIŲ KALBININKŲ SUVAŽIAVIME balandžio 5 - 6 d. d. Pennsylvanijos valstybiniame universitete, University Park, Pa., dalyvavo apie 30 kalbininkų, profesorų ir studentų, kurie domisi lietuvių, latvių ir senprusių kalbomis. Jų tarpe buvo lietuvių — J. Balyš, L. Dambriūnas, A. Klimas, J. Reklaitytė, A. Sals, lietuvių kalbą mokantys — B. Jegers, W. R. Schmalstieg ir A. Sennas. Suvažiavimo metu skaityta net 14 referatų, kurių didžioji dalis turėjo ribotus 20 min. laiku. Iš jų minėtini: A. Klimo referatas apie lietuvių kalbos garsus, A. Sallio — apie lietuvių kalbą mokant, L. Dambriūno — apie kalbines studijas Lietuvoje, A. Senno — apie lietuvių kalbos literatūros bei tautosakos studijas nuo senųjų iki dabartinių laikų. Dr. J. Balyš teigimu "Dirvoje", dėmesio susilaukė dar pora latvių referatų, o visa kita buvo tik tuščios pastangos, nes amerikiečiai neįstengė ištarti net lietuvių žodžių arba juos maišė su nelietuviškais, kaip liaudis sako, išeidami į lankas. Suvažiavimą su rengė ir jam vadovavo prof. W. R. Schmalstieg, lėšų išlaidoms padengti skyrė Pennsylvanijos universitetas, JAV sveikatos, auklėjimo ir gerovės departamentas. Suvažiavimas sudarė progą susipažinti vieniems, kurie rūpinasi baltų kalbotyros klausimais.

KULTŪRINIAME SUBATVAKARYJE Bostone prisimintas prieš metus miręs dail. Viktoras Andriūšis. Žodį apie velionį bei jo kūrybą tarė dail. Česlovas Janušas. Ail. Tautinės Sąjungos namuose atidengtas dail. Ant. Rūkštelės sukurta velionies portretas, surengta jo 40 palikų darbų paroda.

NIUJORKO METROPOLITAN OPEROS šio sezono baigiamieji G. Bizet "Carmen" spektaklyje, kurį transliavo radijas, Frasquitos vaidmenį atliko Lilija Sukytė. Šalia kitų dainininkų buvo įdėta ir jos nuotrauka su biografiniais bei studijiniais duomenimis, skelbiančiais, kad ji yra lietuaitė. Po sezono užbaigus Metropolitan operą pradeda gastroles didesniuose JAV miestuose. Išvykos dalyvauja ir L. Sukytė.

BUVES LENKIJOS karinis atstovas nepriklausomoje Lietuvoje po 1938 m. ultimatumo Leon Mitkiewicz parašė atsiminimus ir išleido atskirą knygą "Wspomnienia Kowienkie". Aplankas papuoštas Lietuvos vėliavos spalvomis ir vyčiu. Kieti viršeliai, 300 psl., kaina \$7.50. Taupant puslapių skaičių, panaudotas smulkus raidynas, kuris sunkina skaitymą. Leidėjo adresas: Veritas Foundation Press, 5 Praed Mews, London, W. 2, England. Yra gana įdomių pastabų. K. Baronas yra pažadėjęs paruošti "T. Žiburių" atkarpai įdomesnių skyrių atpasakojimą ar vertimą.

SKULPTORIAUS ANTANO MONCIO, Paryžiuje gyvenančio lietuvių, kūrinių paroda buvo atidaryta balandžio 24 d. Paryžiaus Marais galerijoje, Place du Marche Sainte Catherine, kur tuo metu vyko Marais festivalis. Su lietuvių skulptoriaus kūryba paržyčius supažindino Paul Ortoli, katalogo įvadą parašė meno kritikas Edward F. Foy. Paroda truks iki liepos 1 d.

PABALTIO IR GUDIJOS jaunųjų dainininkų konkurse Taline dalyvavo 13 moterų ir 15 vyrų iš Estijos, Gudijos ir Lietuvos. Moterų grupė į I vietą laimėjo Talino konservatorijos studentė Anė Kal, kolaratinis sopranas, II vietą, kaip jau teko minėti, iškovojo Vilniaus konservatorijos V kurso studentė Giedrė Kaukaitė, turinti gražaus tembro lyrinį-dramatinį sopraną. Konkurso programai jį buvo pasirinkusi Dezemonos arija "Daina apie gluosnį" iš G. Verdi operos "Otello", Katerinos arija iš D. Sostakovičiaus operos "Katerina Izmailova", lietuvių liaudies dainą "Oi, grietelė" ir kitus nelengvus kūrinius. III vieta teko estų Vanemuines teatro sol. Margaritai Voites, kolaratūriniam sopranui. Šiaulių muzikos mokyklos dėsytėja Birutė Raineinė buvo įvertinta diplomu. Vyrų grupės laimėtojai: I vieta pripažinta estų Vanemuines teatro tenorai Ivi Kuskul, II v. — Talino konservatorijos V kurso studentui bosui Mačiui Palmui, III v. — Minsko konservatorijos III kurso studentui Arkadijui Volosui ir Vilniaus operos sol. Edmundui Kuodžiui. Diplomo sulaukė Vilniaus filharmonijos sol. Leonidas Muraška. Vertintųjų komisijoje buvo trys lietuviai — sol. Kazys Gutauskas, Vilniaus konservatorijos vyr. dėsytėja Salomėja Vaidžiūnaitė ir O. Kavaliauskienė.

KAUNO MUZIKINIS TEATRAS kauniečiams pateikė J. Strauss'o operetę "Vienos kraujas", kurią režisavo "Estonijos" operos ir baleto teatro rež. P. Miagiū, anksčiau Vilniaus operoje pastatęs G. Verdi "Kaukių balių". Muzikine dalimi rūpinosi dirigentas S. Domarkas, baleto scenom — estas baletmeisteris H. Asalu, scenovaidžiai — dail. E. Rentneris iš Talino.

REZ. ANTANAS SUTKUS, kaip praneša "Gimtasis Kraštas" balandžio 18 d. laidoje, mirė Kauno politechnikos institute surengto Vydūno šimtųjų gimimo metinių minėjimo metu, kalbėdamas apie Vydūno kūrinius, rež. Aleksandro Vitkausko nesėkmingą bandymą pastatyti Vydūno "Vėtra", kurios nesuprato žiūrovai ir patys vaidintojai. Paskutiniai A. Sutkaus žodžiai: "Liko didelis nusivylimas. Vitkauskas bandė mus raminti, žadėjo kartoti veiklą ir daugiau mums paaiškinimų duoti. Bet kaip šiandien prisimenu, kad jis ne daug ką daugiau, berods, už mus nusimanė. Jis taip pat nesuprato, kas yra "Vėtra", nesuprato tų veikiančiųjų asmenų, nesuprato uždavinių, kuriuos šis veiklas buvo liefęs. Bet susidomėjimas, vidinis mano susidomėjimas Vydūnu nuo to nesulipnėjo, o tik dar daugiau padidėjo. Kur galima buvo, į ką galima buvo, kreipiausi prašydamas, kad padėtų man suvokti, padėtų susigaudyti. Bet, deja, tuo metu Kaune tokių žmonių nebuvo. Taip, norėdamas atspėti Vydūno mįslę, trylkiais metais aš išvažiuoju į Maskvą studijuoti vaidybą..." Teatro vėterio rež. A. Sutkaus minties gijas nutraukė trečias širdies priepuolis. Visą gyvenimą atidavęs lietuviškiems senaj, jis ir mirė žiūrovų akivaizdoje ant scenos.

RYGOJE IVYKUSIAME FILMŲ FESTIVALIJE "Didysis gintaras — 68", kuriame varžėsi Pabaltijo, Gudijos ir Moldavijos filmų kūrėjai, vertintųjų komisija nerado nė vieno pagrindines premijos verto meninio filmo. Didysis gintaras šiemet nebuvo paskirtas. Geriausių aktorium pripažintas lietuvis Regimantas Adomaitis už atliktus vaidmenis Lietuvos kino studijos novelių filme "Suaugusių žmonių žaidimai" ir moldavų filme "Sergejus Lazo". Tokio paties įvertinimo sulaukė ir latvis aktorius H. Liepinis už pagrindinį vaidmenį latvių filme "Kai lietus ir vėjelis beldžia į langą".

TARPAUTINIAME PRITAIKOMOSIOS MATEMATIKOS ir mechanikos kongrese Prahoje pranešimą apie optimalių konstrukcijų skaičiavimo matematinius modelius padarė prof. dr. A. Cyras, Kauno politechnikos instituto Vilniaus skyriaus rektorius, atstovavęs ne Lietuvai, bet Sovietų Sąjungai. Lenkijos Mokslo Akademijos Varšuvos pagrindinių technikos problemų institute jis supažindino lenkų mokslininkus su lietuvių nuveiktais darbais mechanikos srityje.

KELIS KONCERTUS MASKVOJE surengė H. Perelšteino vadovaujamas Vilniaus Mokytojų Namų berniukų choras "Ažuolukas" su J. Aleksos diriguojamu Vilniaus filharmonijos kameriniu orkestru. Didžiąją programą dalį sudarė chorai ir orkestrinės ištraukos iš Benjamin Britten operos "Didona ir Enėjus".

MEDŽIO GRAVIRŲ PARODOJE, kuri įvyko Banská Bystricos mieste, Čekoslovakijoje, dalyvavo du lietuviai grafikai — prof. J. Kuzminskis ir R. Gibavičius. Vertintųjų komisija diplomu atžymėjo R. Gibavičiaus gravirų ciklą "Vilnius". Lietuvių dailininkų darbų įsigijo Banská Bystricos ir Bratislavos meno galerijos.

PABALTIO IR GUDIJOS jaunųjų dainininkų konkurse Taline dalyvavo 13 moterų ir 15 vyrų iš Estijos, Gudijos ir Lietuvos. Moterų grupė į I vietą laimėjo Talino konservatorijos studentė Anė Kal, kolaratinis sopranas, II vietą, kaip jau teko minėti, iškovojo Vilniaus konservatorijos V kurso studentė Giedrė Kaukaitė, turinti gražaus tembro lyrinį-dramatinį sopraną. Konkurso programai jį buvo pasirinkusi Dezemonos arija "Daina apie gluosnį" iš G. Verdi operos "Otello", Katerinos arija iš D. Sostakovičiaus operos "Katerina Izmailova", lietuvių liaudies dainą "Oi, grietelė" ir kitus nelengvus kūrinius. III vieta teko estų Vanemuines teatro sol. Margaritai Voites, kolaratūriniam sopranui. Šiaulių muzikos mokyklos dėsytėja Birutė Raineinė buvo įvertinta diplomu. Vyrų grupės laimėtojai: I vieta pripažinta estų Vanemuines teatro tenorai Ivi Kuskul, II v. — Talino konservatorijos V kurso studentui bosui Mačiui Palmui, III v. — Minsko konservatorijos III kurso studentui Arkadijui Volosui ir Vilniaus operos sol. Edmundui Kuodžiui. Diplomo sulaukė Vilniaus filharmonijos sol. Leonidas Muraška. Vertintųjų komisijoje buvo trys lietuviai — sol. Kazys Gutauskas, Vilniaus konservatorijos vyr. dėsytėja Salomėja Vaidžiūnaitė ir O. Kavaliauskienė.

KAUNO MUZIKINIS TEATRAS kauniečiams pateikė J. Strauss'o operetę "Vienos kraujas", kurią režisavo "Estonijos" operos ir baleto teatro rež. P. Miagiū, anksčiau Vilniaus operoje pastatęs G. Verdi "Kaukių balių". Muzikine dalimi rūpinosi dirigentas S. Domarkas, baleto scenom — estas baletmeisteris H. Asalu, scenovaidžiai — dail. E. Rentneris iš Talino.

MANN MARTEL REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK

\$1,900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų aukštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira škola, arti susisiekimo ir krautuvų.

QUEBEC — BLOOR

\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų aukštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira škola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS

\$2,900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europą, galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE

\$7,500 įmokėti, 8 kambariai per 2 aukštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvų ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR

\$8,000 įmokėti, 10 kambarių atski-

ras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augstas, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūšyje.

BLOOR — CLENDENAN

\$9,000 įmokėti, 8 metų senumo duplexas su 3-jų kambarių butu rūšyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO

\$15,000 įmokėti, 6 butų apartamentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvų ir susisiekimo, viena atvira škola balansui, \$7,500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLIKSAS, Bloor - Indian Grove, \$7,000 įmokėti, atskiras mūrinis 10 kambarių per du aukštus duplexas, vieta - dviejų automobilių šildomas vandeniu - alyva; viena atvira škola 10 metų. Visai arti Bloor požeiminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiamės pslėbime su tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

1928 Weston Rd.

Tel. 249-7691

DUNDAS — JANE, \$32,700 prašoma kaina, atskiras plytų namas su garažu, 6 kambariai ir 1 rūšyje, 2 prausyklos, moderni virtuvė, visi kambariai dideli ir gražūs, namas 4 metų, pirmą skolą iš 7%.

MIMICO, \$10,000 įmokėti, didelis 2-jų šeimų namas su garažu, didelis sklypas, 9 vaismedžių, rūšyje 2 kambariai; pirmą skolą \$20,000 iš 7½%; prašoma kaina \$36,000.

ISLINGTON - WESTWAY, \$32,500 prašoma kaina, gražus atskiras vieno aukšto namas su garažu, didelis sklypas, puikus rajonas, arti mokyklos, susisiekimas ir krautuvės.

WESTON RD. — WILSON AV., \$23,900, atskiras namas, sklypas 57x213 pėdų, škola iš 7%, greitas užimimas.

BLOOR — ROYAL YORK RD., \$32,500 prašoma kaina, atskiras vieno aukšto plytų namas, 5-ki kambariai ir 2 dideli kambariai rūšyje, 2 prausyklos, namas arti prie Bloor ir tik keleto metų senumo.

BABY POINT, \$10,000 įmokėti, legalus dviejų šeimų namas, garažas, labai geroj gražioj vietoj, arti centrų. Greitas užimimas ir puikus namas.

ST. VAUPSAS

Darbo tel. 249-7691

Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug nuosavybių parduoti. Priimame namus parduoti.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10-130 ir 430-7
Antr. 10-130
Treč. uždarytas
Ketv. 10-130 ir 430-7
Penkt. 10-130 ir 430-8
Šešt. 9-12
Sėkm. 930-1

**MOKA: už depozitus — 4½%,
už šėrus — 5½%**

IMA:

už naujas asmenines paskolas — 7½%
(už senas paliekama 7%);
už naujas ir pratešiamas nekilnojamo turto paskolas — 7½%
(senos paliekamos iš 6½%)

**PILNA CEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI
VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ.
\$2.000 gyvybės drauda nemokamai.**

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W.

Tel. 534-9286

KING ST. W. — WILSON AVE., Parkdale rajone, mūrinis, 6 kambariai, 2 virtuvės, vieta garažui. Įmokėti tik \$3,000, skubus pardavimas.

KING TOWN — AURORA, apie 25 mylių nuo Toronto, gražus 20 akrų žemės sklypas, teka upelis ir dalis apaugus medžiais. Įmokėti \$4,000, prašo tik \$13,500.

ANNETTE — RUNNMEDE, 9 kambariai, mūrinis, atskiras, 3 virtuvės, 2 prausyklos, alyva šildymas. Savaitinė suma \$85, prašo \$29,000.

ROYAL YORK RD. — NORSEMAN, gražus 6 kambarių vienaauštis (bungalow), du įrengti kambariai rūšyje, dvigubas garažas, gražus sklypas. Įmokėti apie \$15,000.

JANE — WESTON RD., naujos statybos trijų butų, 17 kambarių tributas. Didelis nuomojimo pajamos. Įmokėti apie \$15,200. Škola iš 7%. Geras investavimas.

VARSITY RD. — WARREN PARK, 6 kambarių, vienos šeimos namas, arti parko, mokyklų ir prekybos centrų. Prašo apie \$23,000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

ST. CLAIR — BATHURST, \$6,000 įmokėti, mūro, atskiras, pirmame aukšte 5 kambariai ir prausykla, antrame aukšte du kambariai, garažas, šoninis įvažiavimas, prie gero susisiekimo ir apsipirkimo; prašoma kaina \$26,000. Liks viena škola balansui.

BLOOR — DUNDAS, \$10,000 įmokėti, mūro, 10 kambarių, pirmame aukšte 4 kambariai, 4 virtuvės, 2 garažai; prašoma kaina \$30,000.

JANE — ANNETTE, \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 2 aukštų, 8 kambariai (2 butų namas) 2 mod. virtuvės, 2 prausyklos (pirmame ir antrame aukšte prausyklos), garažas, šoninis įvažiavimas, prašoma kaina \$36,000, liks viena škola balansui.

ROYAL YORK — BLOOR, \$8,000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambarių vienaauštis (bungalow, baigtas rūšys, garažas, privatus įvažiavimas, prašoma kaina \$29,500).

LAWRENCE — KEELE, \$20,000 įmokėti, mūro, atskiras, 10 butų apartamentas, butas turi po 2 miegamuosius; prašoma kaina \$105,000.

DUNDAS — ROYAL YORK, \$7,000 įmokėti, mūro, atskiras, 2 aukštų, 6 kambarių, moderni virtuvė, garažas, 10 pėdų šoninis įvažiavimas; prašoma kaina \$28,900.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

• „Satrijos“ tunto vyr. skaučių kandidacių būrelį ruošia ps. R. Zilinskiene, o jūrų skautes — s. M. Vasiliauskienė. Įžodis numatomas šią vasarą.

• „Rambyn“ tunto Mindaugo dr. vės draugininko pareigoms paskirtas s.v.v.s.l. J. Svirplys, globėju L. Montvila, s. E. Kazakevičius vadovauja dr. vės vyresnio amžiaus būreliui. Beveik visi dr. vės skautai užsiregistravę vykti į tautinę stovyklą.

• Sv. Jurgio šventės iškilmingai atšvęsta Hamiltono Jaunimo Centre balandžio 28 d., dalyvaujant Hamiltono, Toronto ir Niagaros pusiasalio skautų-čių vienietams. Sueigoje kalbėjo vadeiva s. K. Batūra ir mons. J. Tadaravskas. Atžymėtusius ir įžodį daviaus sveikino „Širvintos“ tūntininkė s. D. Gutauskienė. Laužo dalyje hamiltoniečiams pirmą kartą pasirodė „Satrijos“ tunto kanklininkės ir „Rambyn“ skudutininkai. Programos pabaigoje parodytas skautiškas filmas. Po vaišių vyko smagių šokių. Vadovai- vės turėjo bendrą pasitarimą šios vasaros stovyklų reikalais.

ATEITININKŲ DIENA TORONTE

Metinė ateitininkų šventė balandžio 28 d. praėjo su gražiu pasisekimu. Šventės išvakarėse kum. Ambrozijus Prapakas, O. F.M., atlikė Priskelimo bažnyčioje susitelkimui skirtas pamaldas, kuriose dalyvavo daugiausia jaunimas. Šeštadienio vakarą gausiai susirinko ateitininkai sendraugiai, jaunųjų ateitininkų tėvai, globėjai jaukiai vakarienei, paruošiai Priskelimo parodų salėje, kur ką tik buvo baigta įrengti ateitininkų tėvų komiteto suruošta dail. VI. Stančkaitės-Abraitienės dailės paroda. Vakarieneje dalyvavo naujasis Ateitininkų Federacijos vadas prof. J. Pikūnas su Ponia iš Detroito. Čia jis pasakė pagrindinę kalbą, kurioje pabrėžė menkėjantį S. Amerikos jaunimo lygį. Esą jis neišvysio pakankamai nei fiziškai, nei moraliskai. Plinta narkotikų vartojimas. Religijsi iš viešųjų mokyklų visiškai išgyvendinta. Tokiose sąlygose auga ir lietuvių išeivijos jaunimas. Ateitininkams esą tenka organizuoti moralinę atsparą — religinę ir tautinę. Prof. J. Pikūnas gerė josi Toronto ateitininkų jaunimo veikla ir skatino neatsilikti senima. Vadovaujant sendraugiu kuopos pirm. B. Sakalui užsimezgė diskusijos, kuriose kritiškai buvo paliestas sendraugiu pasyvumas, nepakankamas domėjimasis bendrojo pobūdžio moralinėmis problemomis. Diskusijose dalyvavo: dr. J. Sungaila, kun. Placidus Barius, O. F.M., B. Sakalas, kun. Pr. Gaidas, sesuo Ignė Marijošūtė, K. Kaknevičius, p. Girdauskas, p. Stankaitis, p. Jasinevičius, p. Šapokienė, p. Dalindienė ir kt. Diskusijos baigtos išvada, kad ateitininkai, dalyvaujant bendrojo lietuvių veikloje, neužmirštų ir savosios bei ją stipriau remtų. Tuo pačiu metu jaunimas turėjo atskirti pramogą — šokių.

Sekmadienį, 10 v. r., Priskelimo bažnyčioje Toronto ateitininkija su savo vėliavomis dalyvavo pamaldose, kurioje vyravo jaunimas. Jų atstovai buvo Mišių lektorius, jų gitaros lydėjo naujoviškas jaunimo gies-

Antikomunistinė demonstracija balandžio 27 d. įvyko prie JAV konsulato. Rengėjų buvo skelbta susirinkti 2 v. p.p., bet vėliau buvo pakeista į 1 v.p.p. Dėlto susirinko mažiau gausus būrys dalyvių, kurių tarpe buvo ir keletas lietuvių. Žymiausiai gausnės buvo prokomunistinės demonstracijos, kuri tvarkingumu nepasizymėjo — keletas demonstrantų buvo suimti. Televizija ir spauda šiai demonstracijai skyrė daug dėmesio.

Antanas Rudėnas, senosios kartos ateivis, turįs 78 m. amžiaus ir gyvenąs Queen St. W., buvo plačiai aprašytas „Toronto Daily Star“ dienraščio balandžio 24 laidoje. Esą jis gyvena vienas nuotomame kambarėje ir pinigų laiko ne banke, o specialiai įsiūtoje kišenėje. Sausio 2 d. nežinomas vagis atėjęs į kambarį, nukirpęs kišenę ir nusinešęs suatpytus \$5000. Už tuos pinigus jis norėjęs pasiūti siuntinių savo broliams Lietuvoje. Teisėjas J. Addison kaltinamąjį išteisinęs, nes nebuvę pakankamai įrodymų. Anksčiau A. Rudėnas dirbo kepykloje. Jo žmona mirė 1933 m. Dabar jis gauna senatvės pensiją. A. Rudėnas sveria 235 sv. atrodą stiprų, bet nemėgsta stovėti banke eilėje.

Osavos medžiotojų ir meškeriojų klubas „Ešers“ išleido jau dešimtą numerį savo laikraščio „Zuvėdra“. Šis nr. skirtas Lietuvos penkiasdešimtmėčiui.

PADEKA

Už surengtą mums staigmeną — namų įkurtuves esame nuoširdžiai dėkingi: Klebonui Tėvui Placidui už namo pašventinimą, Tėvui Rafaeliui už atsilankymą; rengėjams: S. M. Bušinskams, J. V. Vingiliams, A. J. Vaškevičiams. Taip pat labai ačiū visiems atsilankiusiems ir prisidėjusiems prie tokių gražių vaišių ir gražios, vertingos dovanos: S. S. Andriusams, S. Barškučiui, J. E. Bukšaičiams, V. Buragui, J. B. Danačiūnams, O. D. Draščūnams, J. M. Gielen, L. Grinsky, J. Grinsky, V. Jassas, S. L. Juozukoniams, J. Z. Klevinams, V. T. Kobelskiams, J. A. Kriskėnams, F. W. Kupitisi, J. A. Kutkoms iš Welland, B. N. Petkevičiams, A. S. Petrečiams, J. A. Petrušiams, V. L. Pesevičiams, tėvukui V. Prancevičiui, A. Prancevičiui, S. Prancevičiui, Z. J. Revams, J. Z. Stravinskams, Z. J. Sarūnams, B. V. Svedams, M. Watson.

Jūsų parodytas nuoširdumas paliks mums neužmirštas — Janina ir Stasys Černiauskai

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Ateitininkų žinios

Nuoširdi padėka visiems, prisidėjusiems prie ateitininkų šventės pasisekimo. Ypatingai daug prisidėjo patys tėvai, kurių darbas ir parama visą laiką didėja. Didelis ačiū p. Zadviačiui tvarkingam šviesas ir sėdinti.

Hamiltono ateitininkų šventė įvyksta šį savaitgalį. Šeštadienio vakarą bus dainuojančios Zymantų šeimos koncertas, po to — jaunimo šokiai. Vyr. moksleiviai, norį vykti iš vakaro, prašomi skambinti Romui Puteviui tel. 762-6787. Visi kiti, norį važiuoti sekmadienio rytą autobusu, prašomi iki ketvirtadienio vakaro paskambinti savo būrelio globėjams. Gali autobusu važiuoti ir tėvai. Autobusas išeis nuo Priskelimo bažnyčios sekmadienio rytą 9.30 val. Raguose ypač jaunima gausiai dalyvauti. Eesame dėkingi hamiltoniečiams, taip gausiai dalyvavusiems Toronto ateitininkų šventėje. Pasiestime ir mes, torontiečiai, gausiai dalyvauti jų šventėje.

„Pirmyn Jaunime“ — neperiodinis Toronto moksleivių ateitininkų laikraštėlis, pažymėtas 2 numeriu, išėjo prieš pat metinę šventę. Labai gražiai išleistas — spalvotu viršeliu. Redaktorius — Eug. Girdauskas.

• Romuvos albumas laukia nuotraukų iš 1967 m. stovyklų. Jas galima siųsti „Rambyn“ tūntininko adresu: Dr. A. Dailidė, 51 Worthington Cres., Toronto 9, Ont. C.S.

mes, kurios darniai skambėjo, pagaliau jų atstovai nešė ir lydejo vėliavas. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. Pr. Gaida. Dalyvių buvo pilnutėlė bažnyčia.

Iškilmingas aktas įvyko 3 v. p.p. Priskelimo auditorijoje. Jį pradėjo Toronto ateitininkų jaunimo veiklos koordinatorių V. Kolyčius ir oficialiai daliai vadovauti pakvietė jaunimo atstovą A. Puterį. Įvygiavus vėliavoms, gausus jaunimo būrys, pradedant jaunučiais ir baigiant studentais, davė iškilmingą įžodį. Zenklelius ir juostas įteikė Federacijos vadas prof. J. Pikūnas. Įžodžio apeigas atliko kun. Ambrozijus Prapakas, OFM. Pagrindinį žodį gausiai susirinkusiems tarė prof. J. Pikūnas, nubrėždamas dabartinę situaciją ir primindamas ateitininkų uždavinius. Sveikintojų tarpe buvo: R. Laniauskas — moksleivių at-kų centro valdybos vardu (telegrama), A. Pakalniškis, Čikagos kuopos atstovas, specialiai atskridęs šiai šventei, Hamiltono atstovė, Toronto skautai ir kt. Ta proga prisimintas vyriausias Toronto ateitininkas J. Matulionis, šiuo metu esąs ligoninėje — jam išreiktas visų linkėjimas viešai sugrįžti į savųjų tarpą.

Graži ir įdomi buvo meninė programa, kurią atliko Toronto ir Hamiltono jaunieji ateitininkai. Ją pranešinėjo Rūta Urbonaitė. Buvo ir tautinių šokių, ir humoristinių dalykų, ir poezijos. Ypač smagiai nuteikė hamiltoniečių suvaldintas humoristinis suktinis ir torontiečių vaikų studentų „Sadutė“. Idomus buvo torontiečių paruoštas inscenizavimas V. Krėvės „Aro“, kuriame dalyvavo gausus jaunimo būrys. Labai tiko laisvės troškantis erelio idėja šventės prasmel. Su pasigėrėjimu visi klausėsi jaunimo ansamblio sutartinčių, kuriam dirigavo D. Skrinaskaitė. Užbaigiant sugiedotas ateitininkų himnas. Po to jaunimas ir senimas prie vaišių stalo turėjo progos pabendrauti ir pasidžiaugti gražiai pavykusia švente. Bvs.

Toronto Lietuvių Namai atgijo ir atjaunėjo metinio baltiaus proga. Namų dalininkai ir svečiai netilpo pagrindinėje salėje — stalus teko paruošti ir II aukšto salėje. Šokio ir lietuviškos dainos zenkle netrūko prabėgti kelios valandos, atnaujėnūs tarpusavio ryšius ir atgaivinusios ateities viltis.

Medžiotojų ir meškeriojų klubas „Tauras“ tradicinių stintų vakarą surengė Sv. Jono Kr. par. salėje. Dalyvių soto iškeptos stintos, ešeriai, linksminio A. Lajuko dainų ir šokių muzika magnetofono juostoje.

PADEKA

Nuoširdžiausia padėką reiškia p.p. M. ir P. Zymantams už surengiamą būvimo mano 70 metų gimtadieniui paminėti. Taip pat dėkoju ir savo krikšto sūnui Algimantui Zymantui, kuris taip pat daug trūsio ir pasišventimo parodė rengiant minėjimą. Dėkoju visiems kitiems vienokių ar kitokių būdu prie minėjimo prisidėjusiems: p.p. Babickams, Bančiams, Miss Barbara Halgoun, St. Dabkui, Dievičienėi, G. Rybams, Juodkaičiams, Jurgaitėi, Korozijui, Korsakienėi, J. Kvedarui, Lastauskienei, Lastauskui, Lingaičiams, Macijauskui, Markūnams, Salčiams, Sedlmayer, Stanaičiui, Stirkikams, Valadkoms ir Ivanauskams.

Jūsų nuoširdumas ir man įteiktoji brangi dovana liks mano atmintyje kaip viena šviesių akimirkų mano niūriame našlio gyvenime. Ačiū Jums, ačiū.

Jūsų dėmesys man, einančiam prie amžinybės slenksčio, stiprina viltį grįžti į brangią tėvynę Lietuvą. Lieku Jums giliai dėkingas ir reiškiau gilia pagarbą — Jūsų L.K.K.S. V. Tamašauskas

6 psl. • Tėviškės žiburiai • 1968. V. 2 — Nr. 18 (953)

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

JANE — DUNDAS, apie \$6000 įmokėti, gražus, nedidelis šeimai 5 kambarių vienaauštis, rupių plytų, šildomas vandeniu - alyva; garažas; tuojau galima užimti.

SWANSEA — BLOOR, labai jaukus vienos šeimos 5 kambarių atskiras namas, naujas šildymas, arti Bloor, atvira škola, labai žemi mokesčiai, pigus išlaikymas; prašoma kaina tik \$24,800.

DURIE ST., modernius 7 kambarių, rupių plytų namas, užbaigtas rūšys, ultra moderni virtuvė, garažas.

HIGH PARK — RONCESVALLES, didžiulis, gražus 13 kambarių atskiras namas, užbaigtas rūšys, garažai su privatu įvažiavimu, 3 prausyklos, puiki nuomojimui vieta.

BABY POINT, apie \$10,000 įmokėti, 8 kambarių per du aukštus atskiras namas, 2 prausyklos, viena iš jų pirmame aukšte; garažas su šoniniu įvažiavimu; viena atvira škola balansui.

HIGH PARK — BLOOR, puikus 7 kambarių atskiras namas, 2 gražios virtuvės, naujas šildymas, garažas, apie 160 pėdų sklypas, nepertoli nuo busimos High Park požeiminio traukinio stoties bei Runnymede — Bloor krautuvų.

ROYAL YORK — BLOOR, jaukus rupių plytų 6 kambarių vienaauštis, pilnai užbaigtas rūšys, garažas su privatu įvažiavimu, labai gražus didžiulis sklypas; neįtikėtinai lengvas išsimokėjimo sąlygos.

ROYAL YORK — BLOOR — NORSEMAN, gražus 8 kambarių vienaauštis užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, dvigubas garažas su privatu įvažiavimu.

BLOOR — DUNDAS, puikus, didžiulis vos keleto metų senumo 5 butų apartamentas, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, balkonai, garažai su privatu įvažiavimu.

ROYAL YORK — DUNDAS, originalus 13 kambarių dvibutis, šildomas vandeniu - alyva, garažai su privatu įvažiavimu, išnuomotas už \$510 mėn. 24 BUTŲ APARTAMENTAS, apie \$36,000 metinių pajamų, su balkonais, neaugsta kaina, gera investacija.

11 BUTŲ APARTAMENTAS, visi butai 2-jų miegamųjų, apie \$16,500 metinių pajamų.

2 KRAUTUVES IR 8 APARTAMENTAI, apie \$30,000 įmokėti, visai naujas, viskas išnuomota, virš \$19,000 metinių pajamų, puikus pirkynys.

MOTELIS — 16 vienetų, apie \$20,000 įmokėti, modernus, vos keleto metų senumo, labai žema kaina dėl skubaus pardavimo, labai geras pirkynys, judri vieta.

2232 BLOOR ST. W.

Tel. RO 7-5454

PR. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Darbo tel. RO 7-5454

Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ PARAMA KREDITO KOOPERATYVE

MOKAME

5% už depozitus
5½% už šėrus

DUODAME

mortgicūs iš 7%
asm. paskolas iš 7%

Kapitalas virš trijų milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaujų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmdienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

AL. GARBENS

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • BIPOTEKŲ •
VAJARIŲ • BALDŲ • VAGYSCŲ • VERSLO • PER-
SONALO IR DAIKŲ (BONDS) • NEILAIMINGŲ ATSI-
TĖMŲ • MOKSLAPILNŲ TAUPYMAI • VAIKAMS • ME-
NESINIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŲ AGENTŪRA
LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)
Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduoda ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom
šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6164 • 672 LANGDONNE AVE., TORONTO

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir
U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

Ivairios sudėties maisto siuntiniai, su gydomu ir t. t.
automobilai, automobiliams moto-
ral ir padangos, motociklai, dvira-
čiai, šaldytuvai, skalbiamosios maši-
nos, siuvamosios mašinos, televizio-
nos, priimtuvai, planiniai, foto aparatai,
radijo priimtuvai, transistoriniai
radio aparatai, laikrodis, li-
kūnos gėvės gali nusipirkti įvairi-
limai baldai, butai (apartamentai),
pilsis kurortuose, pilsis kurorte
krautuvėse.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 18% svorio gyveno svorio.
- Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitą prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašome savo sudarytus siuntinius bei nusiųkumus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėkite gavę mūsų pranešimą.
- Sažiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patar nauji ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadienis — penktadienis nuo 9 val. ryto
iki 7 val. vakaro; šeštadienis — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.
Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti
su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.K. STRIAUPIS
Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

1736 Dundas St. W.

Scv. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos
lempos ir baterijos. Pritęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbailis

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kėlonę, patikrinti ir
pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas,
su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite!

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dun-
das ir College). Tel. 531-1305

Lietuviai LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. (šoninės durys), TORONTO. TEL. EM 6-6100
Taisau laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į
namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius.
Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro.

Vyrų ir jaunimo moderniška
DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432

Sav. A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE
LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mecha-
nizmo automobilio patalymus. Pate-
pimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami variklius automobi-
lius atvežkite patikrinimui: nuro-
dysim visus trūkumus ir duosime
patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS,
BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripaži-
ntas plomberis, atlieka įvair. plum-
bing ir vandenį apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (bo-
dy) taisymas, mechaniniai darbai ir
automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

International
Driving School
WALDI

Centrinė įstaiga 691 Avenue St.,
Tel. RO 2-2100

Skyrius:

894 COLLEGE ST.

Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis,
automatinėmis transmisijomis
ir Volkswagenais.

SPORTAS

Neris, Ateitis ir Aušra—žaidynių nugalėtojai

Praėjusį savaitgalį Detroito įvyko
XVIII-ios S. Amerikos lietuvių krep-
šinio pirmenybės. Dalyvavo 17 JAV
ir Kanados komandų.

Vyrų klasėje nugalėtojais liko pra-
ėjusių metų čempionai Čikagos Neris,
pusfinalių pradžioje laimėjusi prieš
gam stiprią Klevelando Žaibo koman-
dą 108:107 ir baigėję nuga-
lėjusi Anstonios Geležinį Vilką (bu-
vusį Waterburio Gintarą) 86:77. III
vietą išsikovojo pirmenybių favori-
tai Detroito Kovas, laimėjęs prieš
Lituaniką 99:66, pralaimėjęs Geleži-
niam Vilkui ir nugalėjęs Žaibą 113:
107. Aušros vyrų, pralaimėjusių Žaibiui
82:62 ir nugalėjusių Lituaniką 63:51,
atiteko V vieta.

Jaunių A klasės meistrų liko irgi
praėjusių metų nugalėtojai Cice-
ro Ateitis, laimėjusi prieš Detroito
Kovą 47:41 ir Čikagos Nerį 61:45.
Aušros jaunieji, pralaimėję Lituanika-
i 39:57 ir nugalėję Toronto Vyti 40:37,
liko V vietoje.

Jaunių B klasėje pirmą kartą S.
Amerikos pirmenybių istorijoje nuga-
lėtojais liko Toronto Aušra. Auš-
riečiai, be didelio vargo nugalėję Li-
tuaniką 72:40, vos nesuklupo prieš
praėjusių metų čempionus Cice-
ro Ateitį. Reguliarious rungtynės bai-
gėsi lygiomis 48:48. Pradžioje, tren-
erų kovoje, D. Laurinavičius išėjo
laimėtoju. Rungtynės baigėsi 55:53.
Aušros naudai. Sekmadienio baigė-
mėje aušriečiai 20 taškų skirtumu nu-
galėjo Klevelando Žaibą 50:30.

Aušros komandose žaidė: vyrai —
A. Buntinas 14,2, P. Miniotas 22, 19,
J. Zentins 8, 8, O. Kušneraitis 2, 17,
A. Zaliauskas 3, E. Starkutis 4, 8, A.
Stankus 6, 6, K. Grigaitis —, 3; jau-
niai A — L. Linka 12, 11, J. Sodo-

nis 9, 8, J. Vaskevičius 5, 7, V. Ju-
zėnas 7, 2 ir R. Petruskas 7, 11.
Jauniai B — R. Rautins 11, 18, 21,
K. Simonaitis 2, 8, 7, J. Norkus 9,
13, 7, K. Tamošiūnas 3, 4, 6, E. Stra-
vinskis 3, S. Kaknevičius 21, 16, 10,
P. Adomaitis, L. Placiakis 4, 6, 4
ir D. Utautas 4.

Ivyko ir tinklinio pirmenybės, ku-
riose varžėsi 11 Amerikos komandų.
Rezultatų dar neturime.

XVIII-ias S. Amerikos lietuvių
pirmenybės sėkmingai surengė Det-
roit Kovas.

SPORTAS VISUR

Du rusų sunkumų kilnotojai pa-
siekė pasaulio rekordus: pusviti-

nio svorio V. Kurenev iškilė bend-
roje sumoje 472,5 kg. (1.039 svarai)
ir pussunkiasvoris estas J. Talts —
510 kg. (1.124 sv.).

P. Afrikos K. Muir pagerino savo
pačios pasaulio rekordą 100 m. plau-
kime nugara. Jos naujas rekordas
yra 1:06,4 sek. P. Afrikos sprinte-
ris Paul Nash pasiekė labai geras
pasekmes 100 m. bėgime. Jis du
kartu pakartojo pasaulio rekordą
(10 sek.) 100 m. bėgime.

Tarptautinėse futbolo rungtynėse
Belgija nugalėjo Olandiją 2:1. Olim-
piados atrankinėse rungtynėse Ispa-
nija ir Anglija sužaidė lygiomis 0:0.
Ispanija primta į olimpinės žaidy-
nės, nes laimėjo pirmą susitikimą
1:0.

Tradiciiniame Bostono maratone
šiemet dalyvavo rekordinis dalyvių
skaičius — 852 bėgikai. Pirmą vietą
laimėjo amerikietis J. A. Burfoot.
Tai buvo 72 bėgimas.

Viešintelė Lietuviška Toronto PARKDALE B-A

SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W.,
(prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, bateri-
jos ir t. t. Automobilų vilkimas (towing). Autoveži-
mių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas.
Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (geg. 4—10) atidaryta visą
parą — 24 valandas.

Naujai atidaryta Lietuviška sporto reikmenų krautuvė
RONCESVALLES SPORT STORE

SAY. J. SARONAS ir J. DAMBRAUSKAS

295 RONCESVALLES AVE.,

TEL. 536-1373

Mažo kalibro ir medžiokliniai šautuvai, šoviniai, žvejybinės reikmenys,
teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

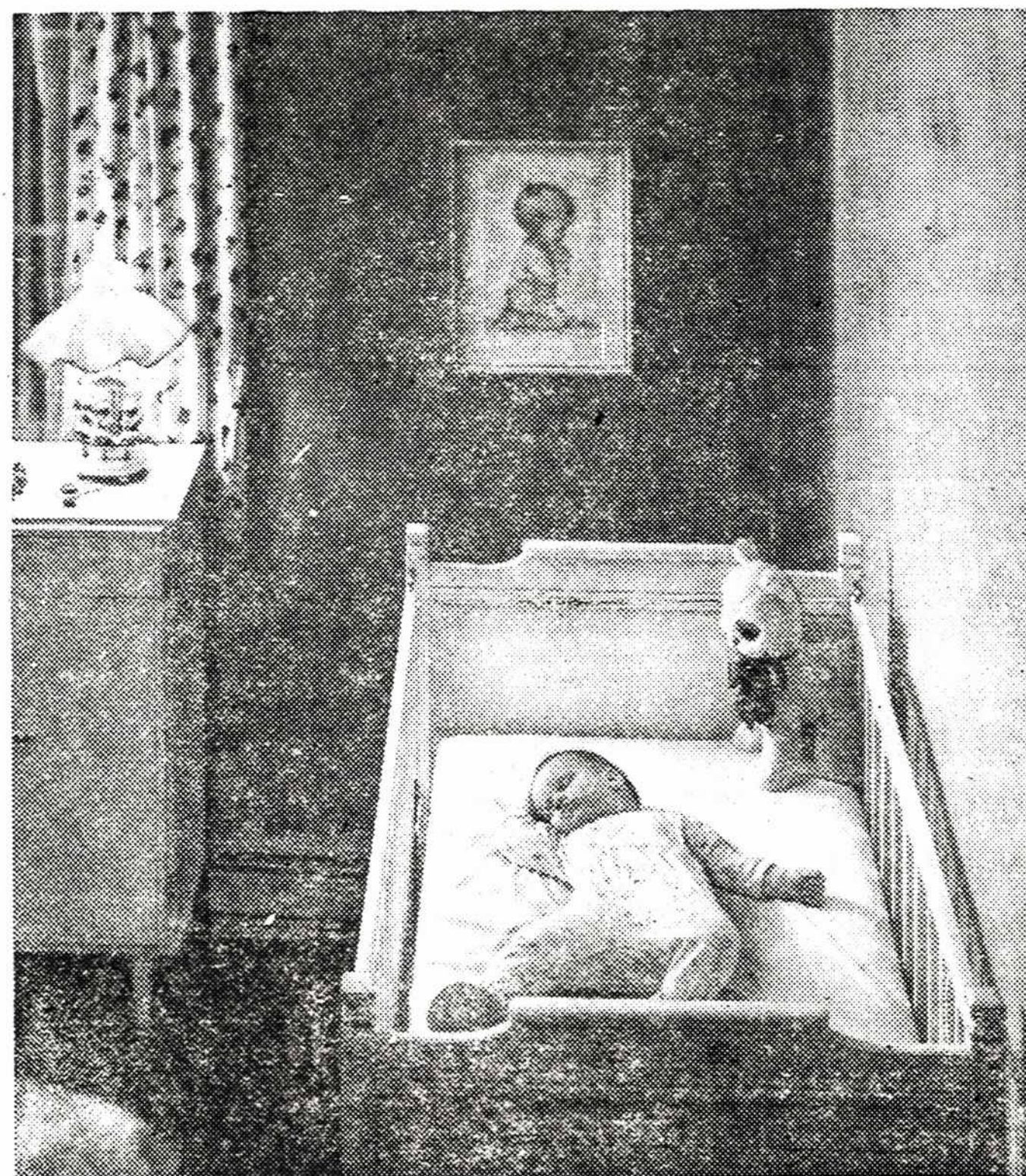
780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos

Meniškos vaikų nuotraukos

Portretai ir kt.

elektrinis šildymas
gali padaryti ekstra kambarį
labai jaukiu

Lengvai ir greitai galima apšildyti
ekstra kambarį elektriniu būdu.
Tai neapsunkins jūsų turimos šildymo
sistemos nei biudžeto ir teiks jaukią,
be jokio traukimo šilumą bet kuriame
šaltame jūsų namo kambaryje.
Norėtumėt daugiau sužinoti?
Pasiklauskite jūsų hidro.

Jaukliau su elektra

Rengiama ekskursija Europon

(AŠTUONIOLIKA DIENŲ LIETUVOJE: BIRŽELIO 8 — 29)

Registruotis iki balandžio 30 dienos

tel. 278-7261

V. BAČENAS

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

ČIKAGOS...

(Atkelta iš 3-čio pal.)

zikas Vytautas Strolia iš Niujorko
buvo atvykęs Čikagą. Jis čia tar-
si dėl operos "Gražios" pastatymo
Niujorko su Lietuvių Operos va-
dovybe. Ši opera Niujorko statinėje
formoje bus parodyta birželio 2 d.
— Dr. Elena Tumienė, kuri daly-
vavo mokslininkų suvažiavime Bloo-
mingtone, Ind., grįždama iš Los An-
geles, buvo sustojusi Čikagoje.

Fort William —
Port Arthur, Ont.

RINKIMAI į Kanados Lietuvių
Bendruomenės krašto tarybą — sek-
madienį, gegužės 5 d., 2-5 v.p.p.,
128 Rowand St. pas V. Jokubaus-
kus. Apyl. valdyba ir rinkiminė
komisija

ŠYPSENOS

Geradariai

Viena vedusių pora Niujorko
gavo iš nežinomo asmens du ap-
mokėtus gerus bilietus į teatrą
su pasveikinimu ir klausimu:

— Prašau atspėti, kieno tie

bilietai?
Vedusių pora nesigilino į rei-
kalą ir, nieko negalvodama, ge-
roj nuotakoj išvyko į vaidini-
mą. Kai grįžo namo, rado butą
apvogtą, o ant sienos kaboją di-
delįm raidėm užrašas:

— Dabar jau žinote?

Paštininkas ir šuo

Moteris skundžiasi pašto vir-

šininkui:

— Nuolatinis laiškanesys su
mano šunim visuomet gerai el-
giasi, bet kai jį pakeičia kitas,
tai kiekvieną kartą jis tiek įer-
žina mano šunį, kad tas išbėga
iš namų.

— Tai kur dabar yra jūsų

šuo? — teiraujasi pašto vir-

ninkas.

— Dabar jis sėdi po magnoli-

jos medžiu.

— Na, o kur laiškanesys?

— Laiškanesys sėdi medyje.

Jis tiek išnervino mano šunį,

kad tas loja kaip pamišęs.

Ranka ir pinigai

— Ką tai reikštų, kad man

šiandien visą dieną kairioji ran-

ka niežti?

— Tai reiškia, kad ir šian-

dien gausi pinigų.

— O tai gerai. Aš kaip tik

ir žadėjau paprašyti, kad pasko-

limum man kokią penkinę...

Juoktis ar verkiti?

Raudonikis A. Bimba "Lais-

vėje" atsakydamas Kaminskui-
Kairiui, parašiusiam, jog ir mir-
damas nedovanos komunistams
už 1941 m. išvežimą Sibiran iš
Lietuvos apie 40.000 žmonių, ra-
šo:

— Bet, kaip žinia, tie žmo-

nės, ten būdami, nematė karo
baisenų ir, daugumoje, su-
grįžo į Lietuvą sveiki, kaip "ri-
dikai".

Parinko Pr. Al.

DRAUDIMAI

231-2661 a r b a
233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.
(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1795 BLOOR ST. W. (prie Kele-

Priėmimo valandos:

pirmadienis ir trečiadienis 2—9 v. v.,

antradienis, ketvirtadienis ir

penktadienis 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal

susitarimą.

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaris ir šeštadienis

pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis ciešura varymas. Sutai-
sau iširusius gamis ir pradegintus
kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS

A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D.

Vamų, ūkių ir bekurio verslo

pirkimo—pardavimo dokumentų su-
darymas, mirtiečiai, sutartys, tes-
tamentai ir kiti teisiniai reikalai.

468 Roncesvalles Avenue - Toronto.

Margio vaistinės namų II aukštas.

(Jeiimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v. r. iki 1

Antradienis ir penktadienis nuo 6-8 v. v.,

p.p. Išskyrus trečiadienį ir sekmadienį.

Išstaigos tel. LE 7-1708;

Namų — CR 9-1666

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v.

ryto iki 9 val. vak.; šeštadie-

nis nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie

TORONTO

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Šis penktadienis — gegužės mėnesio pirmasis. Pamaldos rytą 7.30 v. ir vakare 7.30 v. Po rytinių pamaldų lankomi ligoniai.

— Nuosirdžiai sveikiname kun. dr. V. Rimšeli, Tėvų marijonų vienuolijos provincijolą, šį ketvirtadienį švenčiantį kunigystės 25 m. sukaktį. Siam kilniam vilniečiui linkime daug Augštesiojo palaimos ir ilgiausio metų Dievo ir tėvynės tarnyboje. Jo suaktyvėjus dalyvauja ir kun. P. Ažubalis.

— Pirmoji Komunija par. bažnyčioje — gegužės 12, sekmadienį, 10 v.r. Pamokos vaikams antradieniais ir ketvirtadieniais 7 v. vakaro, sekmadieniais — po 10 val. jaunimo pamaldų.

— Kat. moterų draugijos iniciatyva ilgąjį savaitgalį, gegužės 18-19 d. rengiama ekskursija autobusu į Kanados sostinę Otavą. Norintieji įsijungti prašomi užsirašyti pas valdybos pirm. V. Otienę.

— Geriausios sėkmės Toronto "Varpo" koncertui, įvykstančiam šį sekmadienį. Mūsų gausus dalyvavimas koncerte bus gražiausias įvertinimas ir pagerinimas uoliosios choro vadovės ir visų varpiečių.

— Gražiai praėjo balandžio 27 d. par. choro metinis pobūvis. Ypač gražiai derinosi choro seniūno J. Kuprevičiaus humoras ir A. Jagelės akordeonas.

— Šį šeštadienį 8 v.r. pamaldos už a.a. Oną Žulienę; sekmadienį 11 val. — už a.a. Elžbietą Valiūšienę, p. Sekonienės motiną.

Prisikėlimo par. žinios

— Mirus a.a. Br. Rastauskienį, artimuosius giliai užjaučiame.

— Mūsų šį penktadienį, 7.30 val. — už a. a. J. Dubinką, užpr. p. Keršų; šeštadienį, 7 val. pradedamos gregoriškos Mišios už a.a. M. Danisevičienę, užpr. bičiulių; 7.30 v. — už a.a. M. Danisevičienę, užpr. velionės šeimos; 9.30 v. — už a.a. J. Juškevičių, užpr. p. Juškevičių; šį sekmadienį, 11.15 v. — už a.a. M. Ciurlienę, užpr. p. Vingelių.

— Dėkojame kun. P. Gaidai už talką pr. sekmadienį Mišiomis ir pamokslu ateitininkų metinės šventės progą.

— Šį sekmadienį, 9.30 v., — pirmoji Komunija. Dėl vietos stokos tikintieji, nesurūšti su šiomis iškilėmis, prašomi dalyvauti kitose Mišiose, kurios bus 8, 9, 11.15 ir 12.15 val.

— Pirmosios Komunijos apėgų repetitijos bažnyčioje (!) — antradienį, ketvirtadienį, 7 v.v. bei šeštadienį, 4 v.p.p. Visų vaikų dalyvavimas privalomas. Pirmoji išpažintis — šeštadienį po repetitijos. Sekmadienį vaikai atgabunami į par. salę neveliau 8.45 val. Po iškilimų pamokų nebebus.

— Katechetinės pamokos — antradienį ketvirtadienį, 4.30 v.p.p. Tai paskutinės pamokos šiais mokslo metais.

— Religijos pamokos baigtos pr. sekmadienį. Pasauliečiams dėstytojams didžiai dėkojame.

— Šį sekmadienį daroma mėn. rinkliava par. skoloms sumažinti.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Mišios, išpažintis ir Komunija — 7, 7.30 ir 8 v.r. ir 7.30 v.r. Ligoniai Komunija aprūpinami iš anksto susitarus.

— Gegužinės pamaldos šio ketvirtadienį kas rytą po 8 v. Mišių, o sekmadieniais — po Sumos.

— Šį sekmadienį per Mišias 11.15 ir 12.15 val. religinio auklėjimo tema kalbės par. tarybos pirm. dr. J. Sungaila.

— Ryšium su Pirmosios Komunijos Motinos Dienos iškilėmis treitinių mėn. susirinkimo nebus.

— Jungtinė studentų ir suaugusių chorų repetitija — ketvirtadienį, 7 v.v. ir šį sekmadienį po Sumos muz. studijoje; vaikų — penktadienį, 6.30 v.v.

— Kviečiame paremti "Varpo" pastangas, atsilankant į jo šį sekmadienį rengiamą pavasarinį koncertą.

— Pr. penktadienį, susirinkus gražiam būriui susidomėjusių jaunųjų, pradėtas lituanistinis seminaras. Sekanti pamoka — šį penktadienį, geg. 3 d., 6.30 v.v. Prisikėlimo par. namuose, ateitininkų kambaryje. Kviečiame jaunimą dalyvauti.

— Stovyklavietės atstatymo darbai tęsiasi. Sudėtingesni darbai atiduoti rangovams: kiti bus atlikti talkos būdu. Galį padėti savaitės dienomis ar savaitgaliais prašomi paskambinti T. Pauliui arba A. Baltrušaičiui RO 2-5419.

RAMIOJ SEIMOJ ANTRAME AUGSTE ISNUOMOJAMAS be aptarnavimo didelis kambarys su baldais ramiam vyresnio amžiaus asmeniui. Yra galimybė virti. Arti Prisikėlimo parapijos. Skambinti nuo 5 v.p.p. tel. 534-8112.

PARDUODU naujus pasiūtus tautinius drabužius. Tel. 762-6172.

BARONESSA BEAUTY SALON

2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252
(kampus Bloor-Durie gatvių). Sav. Alytė Kerberienė

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistras darbas, puikūs lietuviški projektai

Savaitgalis su "Varpu"

Gegužės 4, šį šeštadienį, 2 v.p.p.,

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS AUDITORIJOJ

įvyks dail. R. Bukausko parodos atidarymas.

Atidarymo žodį tars dr. Henrikas Nagys.

Kavutė ir parodos apžiūrėjimas.

Dirigentė D. Skrinaitė

Gegužės 5, šį sekmadienį, 5 v.v. - didingas "Varpo" pavasarinis koncertas

BROCKTON HIGH SCHOOL AUDITORIJOJ (Bloor-Brock gatvių kampas)

Programoje: Sol. J. Vaznelis iš Čikagos, "Varpo" tautinių šokių grupė, "Varpo" moterų, vyrų ir mišrus choras

PO KONCERTO KAVUTĖ IR PASIDALINIMAS IŠPŪDŽIAIS • BILIAIETAI Į KONCERTĄ — PO 3 DOLERIUS, VAIKAMS, STUDENTAMS IR PENSININKAMS — PO 1 DOLERĮ.

Maloniai kviečiame visus dalyvauti šioje pavasarinės dainos ir dailės šventėje

Rengėjai

TRADICINIS KARTŪNO BALIUS

Prisikėlimo parapijos salėje

gegužės 4 d.

Pradžią — 7.30 v.v.

Gros D'Amico orkestras.

Trys gražiausios kartūno suknelės bus premijuotos.

Įėjimas \$2.00, studentams \$1.00.

Šalpos Grupė "Daina"

KLB TORONTO APYLINKES RINKIMŲ KOMISIJA
IR KRAŠTO IR APYLINKES TARYBOS JUNGTINIS PRANEŠIMAS

Rinkimu komisijos, susitarusios su KLB Toronto apylinkės valdyba skelbia:

1. Rinkimai į KLB krašto tarybą ir į KLB Toronto apylinkės tarybą vyks dvi savaitės, gegužės 12 dieną.
2. Kiekvienas Toronto apylinkės lietuvių balsuoja du kartu: už kandidatą ir krašto tarybą ir apylinkės tarybą.
3. Balsavimo būstinės ir laikas: nuo 9 val. ryto iki 1.30 v.p.p. — Sv. Jono Kr. parapijos salėje, 941 Dundas St. W. ir Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje, 1011 College St. Evangeliku parapijos patalpose — 1691 Bloor St. W. (Indian Rd. ir Bloor kampas) tuojau pat po lietuviškų pamaldų. Nuo 2 v.p.p. iki 5 v.p.p. — Lietuvių Namuose, 1129 Dundas St. West.
4. Į abi tarybas turi teisę balsuoti kiekvienas lietuvis, nejaunesnis kaip 18 metų amžiaus.
5. Į KLB krašto tarybą balsuojama nedaugiau kaip už 30 kandidatų, o į Toronto apylinkės tarybą nedaugiau kaip už 25 kandidatų.

KLB krašto ir Toronto apylinkės rinkiminės komisijos

"Paramos" valdyba paskutiniame posėdyje nutarė nuo 1968 m. liepos 1 d. pakelti palūkanas už depozitus iki 5% ir už hipotekines paskolas (mortgiculus) — 7%. Asmeninėms palūkanoms palūkanos paliekamos tos pačios — 7%. Be to, primename, kad čekius rašyti galima tik tiktai iš depozitų sąskaitos, o iš šerų sąskaitos reikia atskirti pervedimo į depozitus. Tas nesudaro jokių sunkumų, tiktai reikia pranešti raštu ar telefonu, kiek norite pervesti iš šerų sąskaitos į depozitus. Už šerų numatoma išmokėti mažiau 5½%.

Juozas Valevičius, jaun., Turk-Valevičius nekilnojamo turto pardavimo įstaigų savininkas su mamytė rengiasi vyksti atostogų į Europą, kur numato aplankyti Vilnių, Berlyną ir kitus miestus. Prieš kelis metus jis susituokė su lietuvaite, kuri buvo išrinkta "Miss Freedom". Jo ir partnerio nuosavybės pardavimo įstaigų yra ne tik Toronto mieste, bet ir Ontario provincijoje. Jis norėtų turėti ir lietuvių nuosavybės pardavėjų, kurie galėtų aptarnauti savo tautiečius.

P A D E K A

Už sėkmingą operaciją dėkojo dr. Sulivan, o dr. A. Valadkai už prižiūrą ligoninėje; taip pat visiems mane lankiusiems ligoninėje, namuose ir už dovanas. Reikiu padėk: Tėvui Pauliui, OFM, Tėvui G. Kijauskui, SJ, pp. Astrauskams, Anderson, V. Bačėnui, Bilkiui, Basalykui, Gudaičiams, Gulbinkui, Jokubaičiams ir Danutei, Krasauskui, Siadunui ir Varanai.

Visiems nuosirdus lietuviškas ačiū — J. Ciešas

City Driving School

OFICIALIAI PRIPAŽINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai įsų namuose arba mūsų klasėje turintis laikinuos leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartinėmis ar automatinėmis mašinomis.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Solistas J. Vaznelis

— Sv. Kazimiero parapijoje prieš 50 metų buvo įsteigta Gyvyjo Rožinio draugija, kuri turėjo gana daug narių. Jie visi kalbėjo po vieną paskirtą Rožinio dalį. Praėjus tiek metų, nebeatsirandant naujų narių, skaičius labai sumažėjo. Fatimoje apsiėmusi Marija labai ragino kasdien kalbėti Rožinį, nes malda daug pasiekia. Kun. J. Gaudis kviečia visus tikinčiuosius kalbėti po visą Rožinį kasdien, įsirašyti ir atnaujintą Gyvyjo Rožinio draugiją.

— Didysis parapijos choro koncertas bus gegužės 11 d., 7.30 v.v. Įėjimas \$2. Iš anksto rezervuokite vietas! Išgarsite mūsų choristų darbą, paversta į melodingas dainas. Bus šokiai ir bufetas. Pelnas skiriamas bažnyčios daiktams.

— Moterystės sakramentą ruošiasi priimti: John McPhee su Marija J. A. Bashan.

— Praėjusį šeštadienį paminėta Tomo ir Onos Lauraičių 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktis iškilminga vakariene. Buvo apie 200 svečių. Ta proga gražų pasveikinimą atsiuntė iš Kalifornijos Z. O. Tamašauskai (su \$25 priedu). Buvo taipgi įteikta brangių dovanų iš sudėtų svečių aukų.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava — \$160.95.

— Parapijai aukojo: \$50 — Ch. Ambrasas, P. Bernotas, A. Dasy; \$30 — V. Slekis, J. Valiulis, R. Zienius; \$29 — B. Paparelis; \$25 — K. Rašytinis; \$24 — R. Polišaitis, P. Bunys; \$20 — V. Bubelis, P. Botyrius, L. Čekauskas, P. Jurgutis, E. Gingsas, M. Gruckūnienė, R. Tetmejeris, M. Laurinaitis; \$14 — Alf. Zukauskas; \$12 — J. Gargasienė; \$10 — G. McNamara; \$4 — P. Tamutis, J. Ledzinskas, K. Zienius.

— Kun. dr. F. Jucevičius buvo išvykęs į Bostoną, kur skaitė paskaitą Lietuvos klausimu. K.J.G.

Seminaro vedėja
Dail. R. Bukausko dailės darbų paroda atidaroma Prisikėlimo didžiojoje auditorijoje šį šeštadienį, gegužės 4 d., 2 v.p.p.

K. L. K. Kultūros Draugijos "Ziburiai" metinis susirinkimas — gegužės 4, šį šeštadienį, 3 v.p.p., salėje virš "TZ" redakcijos.

Akademių Draugijos rengiama paskaita — gegužės 4, šį šeštadienį, 7.30 v.v. Prisikėlimo muzikos studijoje. Kalbės prof. K. Baublys tema "Lietuviai tarp dviejų kultūrų". Visi kviečiami.

Dail. V. Stančikaitės-Abraitienės paveikslų paroda atidaroma balandžio 28 d. Prisikėlimo parodoje salėje. Rengėjų — ateitininkų moksleivių tėvų komiteto vardu atidarymo žodį tarė A. Ulba, pakviesdamas perkirpti kaspiną ir atidaryti parodą Brazilijos konsule ponis Ibis Bengston, lietuvių bičiule. Dail. V. Stančikaitė yra ilgokai gyvenusi Brazilijoje, ir todėl p. Bengston buvo pakviesta į atidarymo iškilmę. Dailininkei ponis Bengston ir ponis Zmuidzinienė įteikta po gražią puokštę gėlių. Jau nupirkti 7 paveikslai. Parodos lankymo valandos: šeštadienį 12-5 v.p.p., sekm. 10-2 v.p.p.

P A D E K A
Ačiū Jums, brangūs draugai, už neišpasakytai gražią šventę, suruoštą mums 25 m. ved. sukakties progą.

Ypatinga padėka rengėjams: p. p. S. B. Marijosiams, V. J. Paršeliams, B. M. Abromaičiams, A. V. Kvedarams, S. B. Sakalams, M. Norkienei, kurie įdėjo tiek darbo ir širdies šios šventės pasiekimui užtikrinti.

Dėkojame: kun. klebonui P. Ažubaliui už tokias gražias pamaldas, šiltus žodžius ir Sv. Tėvo palaiminimą; solistei P. Bičkienei už pilnas nuosirdaus jausmo giesmes pamaldose ir skambias dainas bei arijas pokylio metu; muzikui St. Gallevičiui ir J. Govedui, akompanavusiems solistei; draugams, iš toli atvažiavusiems pabuvoti mūsų šventėje — dr. J. Maurukams, P. V. Bičkams, S. Vidmantui; dr. A. ir B. Salkams už puikias geleis, puošusias stalus, ir nuotraukas, jamžinusias mūsų šventę; mielam p. J. Račiui, pralinksminusiems visus ir taip gražiai pravedusiems vakarą, visoms draugėms, iškepusioms tokius gražius ir skanius tortus.

Taip pat dėkojame visiems atsilankiusiems, kurie parodė, kad mes turime daug ir nuosirdžių draugų. Ačiū už gražią dovaną ir dalyvavimą mūsų šventėje.

Alдона ir Pranas Kvedarai

DOVANŲ SIUNTINIUS į Lietuvą su užtikrintu pristatymu galima siųsti per Baltic Stores Ltd. (Z. Juras) 421 Hackney Rd., London, E. 2, England, SHO 8734 (sklb.).

MONTREALQUE

Sv. Kazimiero par. žinios

— Margučių vakarienė davė grynų pelno \$592.09.

— Sunkiai serga Veronika Ramanauskienė Doctor's Hospital ligoninėje. Padaryta operacija dr. St. Dauksai Bellechasse Hospital. Skubiai nuvežta į Cardiological Institute ligoninę p. Ambrasienė. Royal Victoria ligoninėje po operacijos dar tebeguli Emilija Klimavičienė.

— Gegužės 3 — mėnesio pirmasis penktadienis. Mišios bus aukojamos rytą 7.30 v. ir vakare 8 v. Išpažintųjų bus klausoma ketvirtadienio vakare nuo 7 v.

— Sv. Kazimiero parapijoje prieš 50 metų buvo įsteigta Gyvyjo Rožinio draugija, kuri turėjo gana daug narių. Jie visi kalbėjo po vieną paskirtą Rožinio dalį. Praėjus tiek metų, nebeatsirandant naujų narių, skaičius labai sumažėjo. Fatimoje apsiėmusi Marija labai ragino kasdien kalbėti Rožinį, nes malda daug pasiekia. Kun. J. Gaudis kviečia visus tikinčiuosius kalbėti po visą Rožinį kasdien, įsirašyti ir atnaujintą Gyvyjo Rožinio draugiją.

— Didysis parapijos choro koncertas bus gegužės 11 d., 7.30 v.v. Įėjimas \$2. Iš anksto rezervuokite vietas! Išgarsite mūsų choristų darbą, paversta į melodingas dainas. Bus šokiai ir bufetas. Pelnas skiriamas bažnyčios daiktams.

— Moterystės sakramentą ruošiasi priimti: John McPhee su Marija J. A. Bashan.

— Praėjusį šeštadienį paminėta Tomo ir Onos Lauraičių 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktis iškilminga vakariene. Buvo apie 200 svečių. Ta proga gražų pasveikinimą atsiuntė iš Kalifornijos Z. O. Tamašauskai (su \$25 priedu). Buvo taipgi įteikta brangių dovanų iš sudėtų svečių aukų.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava — \$160.95.

— Parapijai aukojo: \$50 — Ch. Ambrasas, P. Bernotas, A. Dasy; \$30 — V. Slekis, J. Valiulis, R. Zienius; \$29 — B. Paparelis; \$25 — K. Rašytinis; \$24 — R. Polišaitis, P. Bunys; \$20 — V. Bubelis, P. Botyrius, L. Čekauskas, P. Jurgutis, E. Gingsas, M. Gruckūnienė, R. Tetmejeris, M. Laurinaitis; \$14 — Alf. Zukauskas; \$12 — J. Gargasienė; \$10 — G. McNamara; \$4 — P. Tamutis, J. Ledzinskas, K. Zienius.

— Kun. dr. F. Jucevičius buvo išvykęs į Bostoną, kur skaitė paskaitą Lietuvos klausimu. K.J.G.

Balandžio 21 d. Aušros Vartų bažnyčioje 16 abiejų lietuvių parapijų vaikų užėmė pirmąją Komuniją. Sesuo M. Loretą labai gražiai vakučius paruošė, tik gaila, kad pati negalėjo iškilmėse dalyvauti. Visi tėvai jai nuosirdžiai dėkoja.

Ses. M. Loretą balandžio 28 d. grįžo iš Toronto, kur dvi savaites slaugė savo sunkiai sergančią motiną.

Sesuo M. Margarita balandžio 29 d. išvyko į Putnam, Conn., o iš ten į Čikagą. Montrealin grįš gegužės 9-10 d.

Aušros Vartų par. žinios

— Aukos Bažnyčios Fondui: \$10 — E. Vaicekauskienė, A. Milleris, K. ir Z. Giedraičiai, J. Sipelienė, V. Sipelis. — Rinkliava: \$275.

— Užuoja P. Budrevičienė ir E. Zibaitei, mirus jų broliui Augustinui Žibui Lietuvoje; taip pat — Vl. Tvarionui, mirus jo tėveliui Rapolui Tvarionui Lietuvoje.

— Rengiasi tuoktis: Constance Joan Malisaukaitė-Marlowe su Hubert Roland Lee; V. Sipelis su Alzona Sapokaite.

— Parapijos choro metinis koncertas — šį šeštadienį, gegužės 4 d., 7 v. v., parapijos salėje. Įėjimas — \$2.50, moksleiviams — \$1.00. Programoje — koncertas, vaišės, loterija, šokiai, grojant geram J. Balčiūno orkestrui. Bilietai į šį parengiamą platinami choristų. — Choras aukoja parapijai ir kolonijai maždaug apie 6 valandas darbo per savaitę. Atsidėkodami jiems turėtume padėti bent 2 val. uždarbiu kartą į metus. Jeigu kas negali dalyvauti, malonėkite prisidėti savo pinigine auka ar dovana loterijai. Remkime ir dalyvaukime visi.

— Šį sekmadienį įvyksta Motinos Dienos minėjimas, rušiamas Augst. Lit. Kursų 5 v.p.p. Mišios, programa salėje su įdomia paskaita ir jaunimo pasirodymais.

— Gegužės 11, šeštadienį, 7.30 v. v. AV salėje Lituanistinių Kursų užbaigtuvės. Gegužės 12, sekmadienį, šeštadienį mokyklų mokslo metų uždai-gimas: 10 v. Mišios, salėje iškilmės.

— Parapijos komiteto posėdyje, kuriame dalyvavo T. Jėzuitų provincijolas T. G. Kijauskas, buvo svarstytas altoriaus keitimo klausimas. Yra padaryti du planai: vienas J. Petrucci, kuris dabartinį altorių patatė, kitas — arch. V. Zubo ir kitų komisijos narių. Pastarasis projektas yra išskabintas AV salėje. Susipažinkite. Galutinėje instancijoje planus tvirtins vyskupijos komisija.

Balandžio 26 d. buvo paskutinioji lietuvių pamoka vaikams, nemokantiems lietuviškai kalbėti. Sesuo M. Margarita, kuri mokė tuos vaikus, pranešė tėvams, kad rudenį vėl tęs drabą toliau. Pageidavo, kad silpnai kalbantieji lietuviškai važiuotų į lietuviškas stovyklas.

Dailės ir tautodailės paroda, surengta vietinės šaulių kuopos, praėjo labai sėkmingai. Aplankė apie 1200 asmenų. Su įvairiais darbais dalyvavo 88 asmenys su 781 eksponatu. Parodai iš paverptos Lietuvos buvo gauti idomūs suvenyrai — plotkelė su rūtų šakele, akmenukai iš Palangos pajūrio, partizano vėliavėlė ir pan. Neturko ir žymių parodos lankytojų, kurių tarpe buvo miesto burmistro pavaduotojas Lapalme su žmona, meno kritikas Peter Bray ir kt. Platesnis parodos aprašymas su nuotraukomis bus vėliau.

"Zmogus ir jo pasaulis" parodos visu rūšių bilietus galite įsigyti "Lite" darbo valandomis. Papigintos kainos iki gegužės 17.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

3907 ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

RES. 256-5355

S-tos "Lite" nr. 752D

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)

Montreal, 36 Que.

Tel. RAYmond 7-3120

"LITAS" MOKA už terminuotus indėlius

1 METAI - 6 %

2 METAI - 6,5%

3 METAI - 7 %

MAŽIAUSIAS INDELIS \$500

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 20, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UZ:

DEPOZITUS

NUMATYTA UZ SERUS 54%

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2.000 b e n d r o s s a n t a u p s u m o s.